

SEJM

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

III kadencja

Prezes Rady Ministrów

RM 10-102-00

Druk nr 2315

Warszawa, 24 października 2000 r.

Pan

Maciej Płażyński

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o rentach strukturalnych w rolnictwie,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Projekt aktu wykonawczego zostanie przekazany niezwłocznie po zakończeniu prac nad jego opracowaniem.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 31 ust. 3b Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z wyrazami szacunku

(-) Jerzy Buzek

Ustawa
z dnia.....
o rentach strukturalnych w rolnictwie.

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1

Ustawa określa:

- 1) warunki nabywania prawa do rent strukturalnych,
- 2) wysokość i zasady wypłacania rent strukturalnych,
- 3) postępowanie w sprawie rent strukturalnych,
- 4) sposób finansowania rent strukturalnych.

Art. 2

Określenia użyte w ustawie oznaczają:

- 1) renta strukturalna - miesięczne świadczenie pieniężne przysługujące za przekazane gospodarstwo rolne po spełnieniu warunków określonych w ustawie,
- 2) rolnik - osoba fizyczna, prowadząca na własny rachunek działalność rolniczą jako właściciel (współwłaściciel) gospodarstwa rolnego położonego w granicach Rzeczypospolitej Polskiej lub małżonek tej osoby, bez względu na to czy gospodarstwo rolne stanowi współwłasność małżonków, czy też zostało zorganizowane na gruntach stanowiących własność odrębną jednego lub każdego z nich,
- 3) działalność rolnicza - działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym produkcji ogrodniczej, sadowniczej i rybnej,
- 4) gospodarstwo rolne - gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym,
- 5) przekazanie gospodarstwa rolnego - odpłatne lub nieodpłatne przeniesienie własności gruntów wchodzących w skład tego gospodarstwa w drodze umowy na rzecz osoby fizycznej lub prawnej albo innej jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej,
- 6) najniższa emerytura - kwota najniższej emerytury określona w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozdział 2

Warunki nabycia prawa do renty strukturalnej

Art. 3

1. Prawo do renty strukturalnej przysługuje rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ma ukończone 55 lat, lecz nie osiągnął 60 lat, jeśli jest kobietą albo ma ukończone 60 lat, lecz nie osiągnął 65 lat, jeśli jest mężczyzną,
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, przez okres wymagany do uzyskania emerytury rolniczej z chwilą ukończenia 55 lat, jeśli jest kobietą albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną,
- 3) prowadził nieprzerwanie działalność rolniczą w okresie 10 lat poprzedzających zgłoszenie wniosku o rentę strukturalną i działalność ta była jedynym lub głównym źródłem jego utrzymania,
- 4) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej,

5) przekazał gospodarstwo rolne o łącznej powierzchni wynoszącej co najmniej 5 ha, którego był właścicielem co najmniej przez okres ostatnich 5 lat przed złożeniem wniosku o przyznanie renty strukturalnej.

2. Uznaje się, że działalność rolnicza była jedynym lub głównym źródłem utrzymania rolnika, jeżeli w okresie 10 lat, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, podlegał on ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, przez co najmniej 5 lat, z czego co najmniej 2 lata tego ubezpieczenia powinny przypadać bezpośrednio przed zgłoszeniem wniosku o rentę strukturalną.

Art. 4

Renta strukturalna przysługuje, jeżeli rolnik i jego małżonek spełniają jednocześnie warunki określone w art. 3 ust. 1 pkt 1-4 oraz przełożą gospodarstwo rolne, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5.

Art. 5

1. Prawo do renty strukturalnej nie przysługuje rolnikowi, który ma ustalone prawo do emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego, albo który jest objęty innym niż rolnicze ubezpieczeniem społecznym lub zaopatrzeniem emerytalnym.

2. Jeżeli do rolnika mają zastosowanie przepisy ust. 1, prawo do renty strukturalnej przysługuje jego małżonkowi, o ile spełnia warunki określone w art. 3 ust. 1

3. Prawo do renty strukturalnej nie przysługuje, jeżeli w skład gospodarstwa rolnego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5 wchodzi grunty przejęte w trybie ustawy, chyba że rolnik prowadził działalność rolniczą w powiększonym gospodarstwie co najmniej 5 lat.

Art. 6

1. Warunek przekazania gospodarstwa rolnego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5, uważa się za spełniony, jeżeli grunty wchodzące w skład tego gospodarstwa przekazane zostały na powiększenie jednego lub kilku gospodarstw już istniejących z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Powierzchnia powiększonego gospodarstwa nie może być mniejsza niż 15 ha.

Art. 7

1. Umowa o przekazaniu gospodarstwa rolnego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5, poza wymaganiami określonymi odrębnymi przepisami, powinna zawierać oświadczenia stron tej umowy o spełnieniu warunków określonych w art. 6 i 8.

2. Za sporządzenie aktu notarialnego umowy darowizny lub dożywocia w związku z przekazaniem gospodarstwa rolnego na podstawie postanowienia, o którym mowa w art. 18 ust. 3, pobiera się opłatę stałą w wysokości określonej przez ministra właściwego do spraw sprawiedliwości dla potrzeb ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Art. 8

1. Umowa, o której mowa w art. 7, może być zawarta z osobą fizyczną, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest rolnikiem,
- 2) posiada kwalifikacje rolnicze,
- 3) nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego.

2. Uważa się, że osoba fizyczna przejmująca gospodarstwo rolne posiada kwalifikacje rolnicze jeżeli:

- 1) uzyskała zasadnicze, średnie albo wyższe wykształcenie rolnicze lub ekonomiczne o specjalności przydatnej do prowadzenia działalności rolniczej, lub
- 2) prowadzi działalność rolniczą od co najmniej 5 lat.

3. Umowa, o której mowa w art. 7, może być zawarta z osobą prawną lub jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, jeżeli działalność rolnicza należy do zakresu jej działania.

Art. 9

1. Na wniosek rolnika, który nie ma możliwości przekazania całości lub części gospodarstwa rolnego na warunkach określonych w art. 6 i 8, wskazane we wniosku nieruchomości wchodzące w skład tego gospodarstwa, przejmuje się nieodpłatnie na własność Skarbu Państwa.
2. Na Skarb Państwa mogą być przejęte wyłącznie nieruchomości wolne od obciążeń, z wyjątkiem służebności gruntowych.
3. Przejęcie nieruchomości, o których mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, zwanej dalej "Agencją".
4. Od decyzji, o której mowa w ust. 3, przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, w terminie i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego.
5. Nieruchomości przejęte w drodze decyzji, o której mowa w ust. 3, wchodzą w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.
6. Agencja gospodaruje przejętymi nieruchomościami na zasadach określonych w przepisach o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Art. 10

Warunek zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4, uważa się za spełniony, jeżeli po przekazaniu gospodarstwa rolnego ani uprawniony do renty strukturalnej, ani jego małżonek:

- 1) nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem działki gruntu, która ze względu na powierzchnię podlega opodatkowaniu podatkiem rolnym,
- 2) nie prowadzi działu specjalnego w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, za wyjątkiem prowadzenia pasiek.

Rozdział 3

Wysokość i zasady wypłacania rent strukturalnych

Art. 11

1. Renta strukturalna wynosi półtorakrotność najniższej emerytury.
2. Jeżeli do renty strukturalnej uprawniony jest rolnik i jego małżonek, każdemu z uprawnionych przysługuje świadczenie w wysokości określonej w ust. 1.
3. Rentę strukturalną wypłaca się w terminie określonym w decyzji, o której mowa w art. 19.

Art. 12

W każdym przypadku zmiany wysokości najniższej emerytury, rentę strukturalną wypłaca się w odpowiednio zmienionej wysokości, z uwzględnieniem terminów waloryzacji emerytur i rent przysługujących na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 13

1. Wypłata renty strukturalnej ulega zawieszeniu w całości albo w połowie, jeżeli uprawniony do renty strukturalnej podejmie prowadzenie działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego bez względu na wysokość osiąganego przychodu.
2. Za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego uważa się zatrudnienie lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie pozarolniczej działalności, o których mowa

w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.

3. W przypadku podjęcia prowadzenia pozarolniczej działalności wypłata renty strukturalnej ulega zawieszeniu w połowie.

4. W przypadku podjęcia prowadzenia działalności innej niż wymieniona w ust. 3 wypłata renty strukturalnej ulega zawieszeniu w całości.

Art. 14

Rentę strukturalną wypłaca się do osiągnięcia wieku emerytalnego albo do nabycia prawa do renty lub emerytury z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego, nie dłużej jednak niż przez 5 lat.

Art. 15

Jeżeli uprawniony do renty strukturalnej lub jego małżonek podejmie prowadzenie działalności rolniczej jako właściciel (współwłaściciel) lub posiadacz gospodarstwa rolnego, prawo do renty strukturalnej ustaje i nie podlega przywróceniu.

Rozdział 4

Postępowanie w sprawach rent strukturalnych

Art.16

1. Decyzje w sprawach rent strukturalnych wydaje i świadczenia te wypłaca Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, zwanej dalej „Kasą”.

2. Prezes Kasy może upoważnić pracowników Kasy do wydawania decyzji w sprawach, o których mowa w ust. 1.

3. Od decyzji Prezesa Kasy w sprawie renty strukturalnej przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w terminie i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 17

1. Wniosek o przyznanie renty strukturalnej, zwany dalej „wnioskiem”, należy złożyć w I kwartale danego roku.

2. Postępowanie w sprawie renty strukturalnej wszczyna się na podstawie wniosku rolnika złożonego w jednostce organizacyjnej Kasy, w której jest on ubezpieczony.

3. Do złożenia wniosku w danym roku uprawnieni są rolnicy, którzy ukończą wiek, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, nie później niż do dnia 31 grudnia następnego roku kalendarzowego.

4. Wniosek złożony po terminie, o którym mowa w ust. 1, zostanie odesłany rolnikowi.

5. Jeżeli rolnik pozostaje w związku małżeńskim wniosek powinien obejmować także małżonka rolnika.

6. Do wniosku należy dołączyć dowody uzasadniające prawo do renty strukturalnej.

7. Renty strukturalne przyznane w oparciu o wniosek, o którym mowa w ust. 1, wypłaca się nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia następnego roku kalendarzowego.

Art. 18

1. Prezes Kasy przeprowadza weryfikację wniosków, o których mowa w art. 17 ust. 2, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku.

2. Jeżeli w wyniku weryfikacji wniosku okaże się, że rolnik nie spełnia lub nie spełni do dnia 31 grudnia następnego roku kalendarzowego warunków określonych w art. 3 ust. 1 pkt 1-3 oraz ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) gospodarstwa rolnego o powierzchni co najmniej 5 ha, Prezes Kasy wydaje decyzję odmawiającą prawa do renty strukturalnej.

3. Jeżeli w wyniku weryfikacji złożonego wniosku, okaże się że rolnik spełnia lub spełni do dnia 31 grudnia następnego roku kalendarzowego warunki określone w art. 3 ust. 1 pkt 1-3 oraz jest właścicielem (współwłaścicielem) gospodarstwa rolnego o powierzchni co najmniej 5 ha, Prezes Kasy wydaje postanowienie o spełnieniu tych warunków.
4. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 3 nie przysługuje zażalenie.
5. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 3, zamieszcza się również informacje o pozostałych warunkach niezbędnych do przyznania renty strukturalnej.
6. Podczas weryfikacji wniosku Prezes Kasy stwierdza także czy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 5 oraz ustala czy dalsze postępowanie o rentę strukturalną dotyczyć będzie małżonków, czy tylko jednego z nich. Ustalenia te powinno być zawarte w decyzji lub postanowieniu, o których mowa w ust. 2 i 3.

Art. 19

1. Prezes Kasy wydaje decyzję w sprawie renty strukturalnej w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.
2. Rentę strukturalną wypłaca się od miesiąca, w którym zostały spełnione wszystkie warunki określone w art. 3 ust. 1, z uwzględnieniem art. 17 ust. 7.

Art. 20

1. Prezes Kasy może wezwać wnioskodawcę oraz przejmującego gospodarstwo do złożenia wyjaśnień lub dodatkowych dokumentów mających wpływ na ustalenie prawa do renty strukturalnej.
2. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady i tryb postępowania w sprawie przyznawania i wypłaty rent strukturalnych mając na uwadze procedurę składania, przyjmowania, dokumentowania i weryfikacji wniosków o ustalenie prawa do renty strukturalnej, przyznawania prawa i wypłaty świadczeń oraz dokumentowania przekazania gospodarstwa rolnego i zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej.
3. W sprawach nieuregulowanych dotyczących przyznawania prawa i wypłaty rent strukturalnych stosuje się odpowiednio przepisy o ubezpieczeniu społecznym rolników, dotyczące wypłaty emerytur i rent .

Rozdział 5

Sposób finansowania rent strukturalnych

Art. 21

1. Renty strukturalne finansowane są z budżetu państwa.
2. Kwota środków przeznaczanych na finansowanie rent strukturalnych określana jest corocznie w ustawie budżetowej.
3. Środki finansowe przeznaczone na wypłatę rent strukturalnych Prezes Kasy gromadzi na odrębnym rachunku bankowym.
4. Ze środków, o których mowa w ust. 3, finansuje się także koszty obsługi rent strukturalnych przez Kasę w wysokości do 3,5% planowanych wydatków na te świadczenia.
5. Przychody i rozchody środków, o których mowa w ust. 2, Prezes Kasy ujmuje w planie rzeczowo-finansowym Kasy oraz sprawozdaniu rocznym.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy końcowe

Art. 22

W ustawie z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 i Nr 75, poz. 468, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 929 i Nr 162, poz. 1116, z 1999 r. Nr 45, poz. 439, Nr 49, poz. 483, Nr 63, poz. 700, Nr 70, poz. 777, Nr 72, poz. 802, Nr 109, poz. 1236 i Nr 110, poz. 1255 i 1256, oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 18, poz. 230) w art. 7 pkt 14 otrzymuje brzmienie:

“14) osobie pobierającej emeryturę lub rentę – rozumie się przez to osobę objętą zaopatrzeniem emerytalno-rentowym lub pobierającą rentę strukturalną, na podstawie odrębnych przepisów,”.

Art. 23

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703 i Nr 70, poz. 816) w art. 34 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 po wyrazach “z ubezpieczenia społecznego” stawia się przecinek i dodaje wyrazy “a także rent strukturalnych”,
- 2) w ust. 7 po wyrazach “emerytur i rent” dodaje się wyrazy “oraz rent strukturalnych”,
- 3) w ust. 10 po wyrazach “z ubezpieczenia społecznego” dodaje się wyrazy “albo rent strukturalnych”.

Art. 24

Ostateczny termin składania wniosków o przyznanie renty strukturalnej upływa w I kwartale 2010 r.

Art. 25

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

UZASADNIENIE

Ustawa stanowi wykonanie zobowiązań zawartych w następujących strategicznych dokumentach rządowych:

1. "Narodowym Programie Przygotowania do Członkostwa w Unii Europejskiej",
2. "Średniookresowej strategii rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich",
3. "Spójnej polityce strukturalnej rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa",
4. "Pakcie dla rolnictwa i obszarów wiejskich".

Ustawa reguluje zasady i tryb przyznawania świadczenia pieniężnego zwanego "rentą strukturalną", rolnikom będącym w wieku przedemerytalnym, którzy zdecydują się na zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej i przełożą gospodarstwo w sposób sprzyjający koncentracji gruntów i powiększaniu gospodarstw rolnych (przy jednoczesnym ograniczaniu ich liczby), osobom posiadającym kwalifikacje rolnicze.

Projekt uwzględnia rozwiązania zawarte w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2079 z 30 czerwca 1992 r. wprowadzającym program pomocy Wspólnoty przy przechodzeniu na wcześniejszą emeryturę w rolnictwie (obowiązującym do dnia 31.12.1999 r.) oraz częściowo rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju wsi przez Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EAGGF) nowelizującego i uchylającego niektóre rozporządzenia (m.in. rozporządzenie nr 2079/92), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2000 r. W projekcie wykorzystano także doświadczenia krajów Unii Europejskiej, w których program wcześniejszych emerytur dla rolników odegrał znaczącą rolę w przemianach struktury agrarnej. Świadczenia te nie są w krajach Unii Europejskiej finansowane z funduszy ubezpieczeń społecznych, dlatego w projekcie ustawy zastosowano nazwę "renty strukturalne", gdyż w powszechnej świadomości pojęcie "emerytura" kojarzy się ze świadczeniem z ubezpieczenia społecznego. Przewiduje się, że renty strukturalne finansowane będą z budżetu państwa, a instytucją, która będzie ustalać prawo i wypłacać to świadczenie, będzie Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Ustawa, uzależniając nabycie uprawnień do renty strukturalnej od zaprzestania działalności rolniczej i odpowiedniego rozdysponowania gruntów na rzecz osób trzecich, nakłada jednocześnie szczególne obowiązki zarówno na przekazującego gospodarstwo rolne, jak i przejmującego uwolnione grunty.

1) Cel

Celem projektowanej regulacji jest poprawienie struktury obszarowej gospodarstw rolnych w Polsce w wyniku promowania przekazywania gruntów rolnych przez rolników w wieku o 5 lat niższym od wieku emerytalnego na rzecz osób, które z przejętych gruntów powiększą już istniejące gospodarstwa do powierzchni co najmniej 15 hektarów.

Jeżeli rolnik nie będzie miał możliwości przekazania gospodarstwa rolnego innemu rolnikowi, na jego wniosek nieruchomości wchodzące w skład gospodarstwa przejęte zostaną nieodpłatnie do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na podstawie decyzji Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa pod warunkiem, że są wolne od obciążeń z wyjątkiem służebności gruntowych.

2) Adresaci ustawy

Prawo do renty strukturalnej przysługiwać będzie rolnikom w przedziale wiekowym 55-60 lat dla kobiet i 60-65 lat dla mężczyzn, tj. nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Ponadto rolnik musi spełniać następujące warunki:

- posiada tytuł własności (właścicielem może być rolnik lub jego małżonek) na grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego, które zamierza przekazać,
- prowadził działalność rolniczą przez okres ostatnich 10 lat i podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników co najmniej przez 5 lat w tym okresie, z tego co najmniej 2 lata bezpośrednio przed zgłoszeniem wniosku o rentę strukturalną,
- zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej przez wyzbycie się gospodarstwa rolnego.

Jeżeli działalność rolnicza prowadzona jest przez małżonków, warunek dotyczący wieku oraz okresu podlegania ubezpieczeniu musi być spełniony jednocześnie przez każdego z nich. Zasada ta nie dotyczy małżonka, dla którego działalność rolnicza nie jest głównym źródłem utrzymania, jeżeli z tytułu zatrudnienia lub prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (lub innej), podlega ubezpieczeniu społecznemu na podstawie odrębnych przepisów, a także jeżeli ma już ustalone prawo do renty lub emerytury.

3) Warunki przekazania gospodarstwa rolnego

- gospodarstwo może być przekazane tylko na zasadzie zmiany własności, tj. w formie darowizny lub sprzedaży,
- przekazywane gospodarstwo musi mieć powierzchnię co najmniej 5 ha,
- gospodarstwo powinno być przekazane w całości na powiększenie istniejącego już gospodarstwa rolnego,
- dopuszcza się możliwość podzielenia gospodarstwa jeżeli w wyniku tego podziału powiększonych zostanie kilka już istniejących gospodarstw lub jeśli nie ma możliwości przekazania gospodarstwa w całości; w takim przypadku część gospodarstwa, na którą nie było popytu, może być na wniosek rolnika przejęta nieodpłatnie przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- przejmujący gospodarstwo rolne powinien powiększyć obszar swojego gospodarstwa do co najmniej 15 ha,
- przekazujący może zachować na własne potrzeby działkę o powierzchni nie podlegającej opodatkowaniu podatkiem rolnym.

4) Warunki dla przejmującego grunty

Gospodarstwo na cele rolnicze może przejąć osoba:

- posiadające kwalifikacje rolnicze,
- nie mająca ustalonego prawa do emerytury lub renty.

4) Wysokość renty strukturalnej

- wysokość renta strukturalnej wynosi 150% najniższej emerytury,
- renta strukturalna może być wypłacana maksymalnie przez 5 lat, jednak nie dłużej niż do osiągnięcia przez rolnika wieku emerytalnego.

Dość rygorystyczne warunki określone w ustawie, zarówno dla przekazującego jak i przejmującego gospodarstwo rolne, wynikają z założenia, że ustawa ma być przede wszystkim instrumentem polityki strukturalnej państwa zmierzającym do poprawy struktury gospodarstw rolnych w Polsce, a dopiero w drugiej kolejności ma spełniać cel socjalny. Rolnicy, dla których skutek nie spełnienia warunków określonych w ustawie, renta strukturalna nie będzie dostępna, będą mogli skorzystać z wcześniejszej emerytury rolniczej z ubezpieczenia społecznego rolników.

Renta strukturalna będzie świadczeniem finansowanym całkowicie z budżetu państwa do czasu wejścia Polski do UE. Z chwilą przyjęcia Polski do UE pojawi się możliwość współfinansowania programu rent strukturalnych przez budżet UE (według obecnych zasad Wspólnej Polityki Rolnej w 75%). Program ten wymagać będzie zmodyfikowania (w celu rozszerzenia kręgu beneficjentów) i włączenia go w 7-letni PLAN ROZWOJU WSI, który po zatwierdzeniu przez Komisję Europejską współfinansowany będzie z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji na podstawie rozporządzenia Rady (WE) Nr 1257/1999 oraz rozporządzenia Komisji nr 1750/1999 ustalającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 dotyczącego wspierania rozwoju wsi ze środków EAGGF. Sporządzanie 7-letnich PLANÓW ROZWOJU WSI jest obligatoryjne dla wszystkich krajów członkowskich.

Projekt został przekazany 20 czerwca 2000 r. do konsultacji z następującymi związkami zawodowymi i organizacjami społeczno-zawodowymi:

1. Federacja Związków Producentów Rolnych,
2. Krajowa Rada Izb Rolniczych,
3. Federacja Związków Pracodawców Rolnych,
4. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
5. NSZZ Rolników Indywidualnych "Solidarność",
6. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
7. Związek Zawodowy Rolnictwa "Samoobrona",
8. Rada Ubezpieczenia Społecznego Rolników,
9. Sekretariat Rolnictwa KK NSZZ "Solidarność",
10. Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP,
11. Związek Zawodowy "Centrum Narodowe Młodych Rolników".

W ustawowym 30-dniowym terminie otrzymano opinie od:

1. Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych, który nie zgłosił uwag i wyraził nadzieję, że tak ważny dla rolnictwa i mieszkańców wsi projekt będzie szybko i sprawnie zrealizowany.
2. Wiceprzewodniczącego OPZZ, który zgłosił kilka uwag merytorycznych, częściowo uwzględnionych w prezentowanej wersji projektu (określenie maksymalnej powierzchni działki gruntu jaka może być wyłączone z przekazania).

Po terminie uwagi zgłosili:

1. Federacja Związków Producentów Rolnych (31 lipca 2000 r.),
2. Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników (2 sierpnia 2000 r.).

Również część tych uwag została uwzględniona w projekcie (przyznanie środków finansowych dla KRUS z tytułu wykonywania dodatkowych zadań, uznanie za równoznaczne z kwalifikacjami rolniczymi 5-letniego okresu prowadzenia gospodarstwa rolnego).

Pozostałe organizacje nie nadesłały żadnych uwag.

Kalkulacja kosztów wprowadzenia systemu rent strukturalnych

Do obliczeń przyjęto następujące założenia:

- 1) na wcześniejsze emerytury rolnicze z ubezpieczenia społecznego rolników w skali roku przechodzi około 16 tys. osób,
- 2) renta strukturalna zgodnie z projektem wynosi 1,5 x najniższa emerytura,
- 3) wysokość najniższej emerytury od 1 czerwca 2000 r. wynosi 470,51 zł.,
- 4) gospodarstwa rolne powyżej 5 ha prowadzi ok. 50% rolników podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników (przekazanie gospodarstwa rolnego o powierzchni co najmniej 5 ha uprawniać będzie do renty strukturalnej).

Przyjmując, że udział rolników prowadzących gospodarstwa rolne o powierzchni większej niż 5 ha wśród 16 tys. osób przechodzących na wcześniejsze emerytury rolnicze, stanowi także 50%, szacuje się, że średnio rocznie przyznawanych będzie nie więcej niż 8 tys. rent strukturalnych, których roczny koszt wyniesie:

$$8000 \text{ rolników} \times 470,51 \text{ zł} \times 1,5 \times 12 \text{ miesięcy} = \text{ok. } 68 \text{ mln zł}$$

Odpis na koszty obsługi systemu przez KRUS wyniesie do 3,5% planowanych wydatków, podobnie jak to ma miejsce w przypadku odpisu na fundusz administracyjny na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

$$68 \text{ mln zł} \times 0,035 = \text{ok. } 2,4 \text{ mln zł.}$$

Wydatki na świadczenia i ich obsługę wyniosą rocznie ok.:

$$68 \text{ mln zł} + 2,4 \text{ mln zł} = 70,4 \text{ mln zł.}$$

W wyniku przejścia na rentę strukturalną 8 tys. rolników, o tę wielkość zmniejszy się liczba wcześniejszych emerytur z ubezpieczenia społecznego rolników.

Oszczędności z tego tytułu wyniosą:

$$8000 \text{ rolników} \times 470,51 \text{ zł} \times 12 \text{ miesięcy} \times 0,75 = \text{ok. } 34 \text{ mln zł}$$

(wcześniejsza emerytura rolnicza wynosi w pierwszym roku przyznania 75 % pełnego świadczenia).

W pierwszym roku wypłaty rent strukturalnych wydatki budżetu państwa wzrosną o kwotę:

$$70,4 \text{ mln zł} - 34 \text{ mln zł} = 36,4 \text{ mln zł}$$

Jeżeli projekt ustawy o rentach strukturalnych wejdzie w życie w 2001, to pierwsze świadczenia wypłacane będą od 1 stycznia 2002 ze względu na przyjętą w ustawie procedurę. Powyższą kwotę należy więc ująć w budżecie państwa na rok 2002.

Zakładając, że do systemu rent strukturalnych będą wchodzić co roku nowe roczniki uprawnionych, w każdym następnym roku (przez 5 lat) wzrosną koszty wypłaty tych świadczeń. Po akcesji zaistnieje możliwość finansowania 75% kosztów funkcjonowania systemu przez Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnictwa.

Załącznik do uzasadnienia projektu ustawy z dnia ....

o rentach strukturalnych w rolnictwie

Lp.	UE	JUE	JPL	Treść regulacji	Intertemporalne	Uwagi
1	99/1257	art. 10 ust. 1 - akapit 1 - akapit 3	art. 11 art. 9	cele regulacji -zapewnienie dochodów starszym rolnikom -wydzielanie terenów rolnych na cele nierolnicze	01.01.2001	- polska ustawa przewiduje, że tereny nieaktywne rolniczo, na które rolnik nie znajdzie chętnego, może przekazać AWRSP
2.	99/1257 WE	art. 11 ust. 1	art. 3, 4, 5, 6, 10, 13	dotyczy warunków jakie powinna spełniać osoba przekazująca gospodarstwo	01.01.2001	-ustawa polska zawiera bardziej restrykcyjne warunki dotyczące osoby przekazującej gospodarstwo rolne - jednocześnie ustawa polska zawiera mniej restrykcyjne warunki dotyczące prowadzenia działalności po przekazaniu gospodarstwa rolnego, z uwagi na to że zaproponowane świadczenia pieniężne są znacznie niższe od odpowiednich w krajach UE (na obecnym etapie nie będzie współfinansowania)
3	99/1257	art. 11 ust. 2	art. 8, 6	dotyczy warunków jakie powinien spełniać przejmujący gospodarstwo rolne	01.01.2001	

Lp. – liczba porządkowa zmiany

UE – sygnatura aktu europejskiego

JUE – jednostka redakcyjna aktu europejskiego polskiego

JPL – jednostka redakcyjna aktu

Intertemporalne – uwagi co do wejścia w życie

Uwagi – ew. inne uwagi

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
Cezary Banasiński
Podsekretarz Stanu

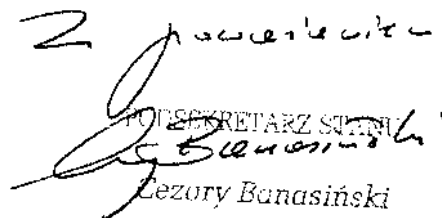
Sekr. Min. CB/ 275 /2000/PC

Warszawa, 23 października 2000 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
p.o. Sekretarza Rady Ministrów

Szanowna Pani Ministrze

Z upoważnienia Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, zwracam się z uprzejmą prośbą o nadanie klauzuli dostosowawczej projektowi ustawy o rentach strukturalnych. W załączeniu przekazuję komplet dokumentów wraz z uzasadnieniem dostosowawczego charakteru w/w projektu ustawy.

Z poważaniem

PODSEKRETARZ STANU
Cezary Banasiński

UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU PROJEKTU USTAWY O RENTACH STRUKTURALNYCH

Celem projektowanej ustawy jest dostosowanie polskiego prawa w obszarze polityki strukturalnej dla obszarów wiejskich, w szczególności w zakresie wcześniejszych emerytur dla rolników, którzy zdecydują się na przekazanie swoich gruntów i zaprzestanie działalności rolniczej. Projekt ustawy o rentach strukturalnych reguluje warunki nabywania prawa do rent strukturalnych, wysokość i zasady ich wypłacania oraz ich finansowanie. Przez rentę strukturalną projektodawca rozumie świadczenie pieniężne przysługujące za przekazane przez rolnika gospodarstwo rolne, po spełnieniu określonych warunków. W powyższym zakresie projekt ustawy dokonuje transpozycji następujących aktów prawa wspólnotowego:

1. Rozporządzenia Rady z 17 maja 1999 roku nr 1227/1999 dotyczącego wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolnego Orientacji i Gwarancji (FEOGA) oraz zmieniającym i uchylającym niektóre inne rozporządzenia.
2. Rozporządzenia Komisji z 23 lipca 1999r., nr 1750/1999, dotyczącego szczegółowych przepisów wdrażających Rozporządzenie Rady 1257/1999.

Głównym celem regulacji prawa wspólnotowego w omawianym zakresie jest: stworzenie źródła dochodu dla właścicieli gospodarstw rolnych, którzy postanowią zaprzestać działalności rolniczej, wspieranie procesu wchodzenia na ich miejsce rolników będących w stanie zwiększyć wydajność ekonomiczną gospodarstw, przekształcenie na cele nierolnicze powierzchni, których eksploatacja rolna nie zapewni odpowiedniej wydajności ekonomicznej oraz zapewnienie dochodu dla personelu pomocniczego i osób zatrudnionych u rolnika beneficjenta wcześniejszej emerytury, które zostały bez pracy, jak również zorganizowanie przekazywania, powiększanie gospodarstw i przeznaczanie powierzchni rolnych na cele nierolnicze, zgodnie z racjonalnym wykorzystaniem obszarów wiejskich. System proponowany przez polskiego projektodawcę oraz cel jaki zamierza on osiągnąć poprzez wprowadzenie omawianej regulacji, wzorowane są, choć nie całkowicie go odzwierciedlają, na systemie funkcjonującym w UE.

Artykuł 3 projektowanej ustawy zawiera przepisy określające warunki nabycia prawa do renty strukturalnej, określając beneficjentów ustanowionego systemu. Zakres przedmiotowy tych przepisów wdraża dużą część przepisów dotyczących wcześniejszych emerytur Rozporządzenia Rady 1257/99/EWG, na których opiera się konstrukcja systemu. Projektodawca polski ogranicza

liczbę możliwych beneficjentów w stosunku do postanowień Rozporządzenia. Różnica ta wynika bezpośrednio z faktu, iż w państwach członkowskich duża część wypłacanego świadczenia finansowana jest ze środków Unii Europejskiej, a w Polsce do dnia akcesji ciężar ten spoczywać będzie na budżecie państwa.

W artykule 8 projektowanej ustawy wdrożone są postanowienia Rozporządzenia 1257/99/EWG w zakresie określenia warunków jakie muszą spełnić osoby przejmujące gospodarstwo od rolnika ubiegającego się o świadczenie. Również w tym zakresie projektodawca ogranicza możliwości przekazywania gruntów tylko na cele rolnicze, a co za tym idzie ogranicza liczbę potencjalnych „osób przejmujących” tylko do osób posiadających kwalifikacje rolnicze. Wymóg taki, jak również wymóg zobowiązania się przejmującego do uprawiania przejętych gruntów przez określony okres czasu, w pełni wdraża postanowienia Rozporządzenia 1257/99/EWG w części dotyczącej przejmowania gruntów na cele rolnicze. Różnice występujące pomiędzy systemem obowiązującym w Unii Europejskiej a projektowanym systemem polskim wynikają zarówno z podniesionych w poprzednim ustępie kwestii związanych z finansowaniem systemu, jak również z celu jaki zamierza osiągnąć poprzez wprowadzenie projektowanej regulacji polski projektodawca. Główny celem projektowanej ustawy jest poprawa struktury agrarnej w Polsce, poprzez zmniejszenie liczby małych, nieefektywnych gospodarstw. Jest to całkowicie spójne z wymogami przedakcesyjnymi.

Wprowadzenie projektowanej regulacji, a tym samym stworzenie systemu wcześniejszych emerytur, mającego na celu poprawę struktury agrarnej w Polsce, bazującego na systemie obowiązującym w Unii Europejskiej, jest zgodne zarówno z założeniami NPPC jak i treścią polskiego stanowiska negocjacyjnego w obszarze polityki strukturalnej w rolnictwie.

Podsumowując należy stwierdzić, iż wprowadzenie do polskiego porządku prawnego projektowanej regulacji, stwarzając podwaliny nowego systemu, wzorowanego na rozwiązaniach funkcjonujących w Unii Europejskiej, jest nie tylko pożądanym, ale i koniecznym ze względu na zobowiązania podjęte zarówno w polskim stanowisku negocjacyjnym jak i założeniami NPPC - priorytet 7.1: wdrożenie spójnej polityki strukturalnej rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa

W stanowisku negocjacyjnym w obszarze rolnictwa, w części dotyczącej polityki strukturalnej, rozwoju obszarów wiejskich i leśnictwa Polska, zobowiązała się między innymi do podjęcia działań mających na celu poprawę struktury obszarowej polskich gospodarstw.

Takie samo założenie, tj. „poprawa struktury agrarnej, w tym struktury obszarowej gospodarstw” zapisane zostało w dokumencie rządowym, przyjętym w lipcu 1999 roku „Spójna polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa” obejmującym okres do 2006r.

W konkluzji należy stwierdzić, iż projekt ustawy o rentach strukturalnych jest projektem ustawy dostosowującej polskie prawo do prawa Unii Europejskiej.

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
Jacek Saryusz-Wolski

Sekr. Min. JSW/1577/2000/DHP-dlb

Warszawa, 23/10 2000 r.

Pan
Feliks Klimczak
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Opinia o zgodności projektu ustawy o rentach strukturalnych z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jacka Saryusz-Wolskiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym nowym projektem ustawy o rentach strukturalnych (nr RM-10-102-00), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

I. Przedstawiony projekt ustawy o rentach strukturalnych reguluje warunki nabywania prawa do rent strukturalnych, wysokość i zasady ich wypłacania oraz ich finansowanie. Przez rentę strukturalną projektodawca rozumie świadczenie pieniężne przysługujące za przekazane przez rolnika gospodarstwo rolne, po spełnieniu określonych warunków. Odpowiada to pojęciu wcześniejszych emerytur funkcjonujących w ramach polityki strukturalnej Unii Europejskiej. W projekcie ustawy zdefiniowano pojęcie rolnika, działalności rolniczej oraz gospodarstwa rolnego.

II. Szczegółowe uregulowania dotyczące wcześniejszych emerytur dla rolników i pracowników zatrudnionych w rolnictwie, znajdują się w Rozporządzeniu Rady z 17 maja

1999 roku nr 1227/1999 (Dz. UWE L160 z 26/06/1999). Wskazuje ono na cele jakie powinny być osiągnięte poprzez wprowadzenie systemu wcześniejszych emerytur. Są to:

- stworzenie źródła dochodu dla właścicieli gospodarstw rolnych, którzy postanowią zaprzestać działalności rolniczej;
- wspieranie procesu wchodzenia na ich miejsce rolników będących w stanie zwiększyć wydajność ekonomiczną gospodarstw;
- przekształcenie na cele nierolnicze powierzchni, których eksploatacja rolna nie zapewni odpowiedniej wydajności ekonomicznej;
- zapewnienie dochodu dla personelu pomocniczego i osób zatrudnionych u rolnika beneficjenta wcześniejszej emerytury, które zostały bez pracy;
- zorganizowanie przekazywania i powiększania gospodarstw oraz przeznaczania powierzchni rolnych na cele nierolnicze, zgodnie z racjonalnym wykorzystaniem obszarów wiejskich.

Osoby których program dotyczy to:

- Rolnicy przekazujący: rolnicy którzy definitywnie zaprzestają jakiejkolwiek działalności rolniczej w celach komercyjnych, w ramach korzystania z systemu wcześniejszych emerytur.
- Pracownicy: personel pomocniczy i osoby zatrudnione u rolnika przy pracach związanych z prowadzeniem gospodarstwa, przed przyznaniem rolnikowi wcześniejszej emerytury, i którzy zaprzestaną jakiejkolwiek działalności rolnej.
- Rolnik przejmujący: osoba zastępująca rolnika przekazującego w jego gospodarstwie, powiększająca to gospodarstwo lub osoba która przejmuje całość lub część gruntów od rolnika, w celu powiększenia własnego gospodarstwa;
- Inna osoba przejmująca: jakakolwiek osoba fizyczna lub prawna przejmująca całość lub część gruntów od rolnika, w celu przeznaczania ich na cele nierolnicze, zalesienie lub stworzenie rezerwatów ekologicznych;

Rolnik przekazujący gospodarstwo musi mieć co najmniej 55 lat i w momencie przekazywania gruntów nie być w wieku uprawniającym go do otrzymywania normalnej emerytury. Musi on prowadzić działalność rolniczą jako swoją główną działalność co najmniej przez dziesięć lat poprzedzających datę przekazania. W stosunku do pracowników

rolnika, wymóg ten jest złagodzony. Wymaga się by przez pięć lat poprzedzających cesję pracownik był zatrudniony, przez co najmniej połowę swojego czasu pracy, w rolnictwie i przepracował w gospodarstwie rolnika, którego dotyczy wcześniejsza emerytura, przynajmniej okres odpowiadający dwóm latom pracy w pełnym wymiarze czasu w okresie czterech lat poprzedzających uzyskanie wcześniejszej emerytury przez rolnika przekazującego. Musi on również podlegać systemowi ubezpieczeń społecznych.

Rolnik przejmujący musi posiadać wystarczające kwalifikacje zawodowe i zobowiązać się do prowadzenia działalności rolniczej jako swej głównej działalności w gospodarstwie co najmniej przez pięć lat.

Osoba przejmująca grunty z przeznaczeniem na cele inne niż rolnicze musi zobowiązać się do korzystania z nich w sposób i według kryteriów zgodnych z utrzymaniem lub polepszeniem jakości środowiska naturalnego.

Pomoc przekazywana rolnikowi w ramach systemu wcześniejszej emerytury nie może trwać dłużej niż piętnaście lat, a w przypadku pracownika dziesięć. Nie może być ona wypłacana po ukończeniu przez rolnika 75 lat i nie może przekraczać normalnego wieku emerytalnego dla pracowników.

W przypadku rolnika przekazującego, jeżeli państwo członkowskie wypłaca mu normalną emeryturę, pomoc wypłacana w ramach wcześniejszej emerytury może być wypłacana jako uzupełnienie tej emerytury, biorąc pod uwagę jej wysokość.

Wdrażanie postanowień Rozporządzenia odbywać się ma na terytorium Państw Członkowskich poprzez realizację wieloletnich planów, narodowych lub regionalnych, zatwierdzonych przez Komisję Europejską, na podstawie ich zgodności z postanowieniami Rozporządzenia, mając na uwadze jego cele i spójność pomiędzy poszczególnymi środkami, istotę poszczególnych działań przeznaczonych do współfinansowania i całość kwoty przeznaczonej do współfinansowania.

Pomoc wspólnotowa w ramach współfinansowania systemu wcześniejszych emerytur finansowana jest z Europejskiego Funduszu Rolnego Orientacji i Gwarancji, sekcja Gwarancji, na całym terytorium Wspólnot.

III. Dodatkowo, szczegółowe uregulowania znajdują się w Rozporządzeniu Komisji z 23 lipca 1999r., nr 1750/1999, zawierającym przepisy wykonawcze do Rozporządzenia Rady 1257/1999. Przepisy dotyczące systemu wcześniejszych emerytur znajdują się w Sekcji 4, artykułach od 7 do 10.

W artykule 7 Rozporządzenia 1750/99 znajduje się przepis mówiący o tym, iż w przypadku przekazywania jednego gospodarstwa przez więcej niż jednego rolnika, całkowita suma należąca się z tytułu wsparcia nie może przekraczać maksymalnego limitu przewidzianego dla jednego rolnika. Limity te zostały określone w załączniku do Rozporządzenia 1257/1999.

Następnie, w artykule 8 sprecyzowane jest, iż jeżeli rolnik przekazujący kontynuuje działalność rolniczą na potrzeby własne, działalność ta nie podlega pomocy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

IV. W projekcie ustawy nie uwzględniono wszystkich przepisów regulujących kwestie wcześniejszych emerytur w ramach opisanego Rozporządzenia Rady 1257/99. Chodzi tu przede wszystkim o kwestie przekazywania gruntów na cele inne niż rolnicze. Takiej możliwości nie przewidziano w ustawie.

Nie mówi się też w ustawie o wykorzystaniu przekazanych gruntów zgodnie z zasadami dotyczącymi ochrony środowiska i jego racjonalnego wykorzystania.

Ustawa nie przewiduje możliwości skorzystania z systemu dla pracowników zatrudnionych u rolnika przekazującego gospodarstwo.

W projekcie ustawy ustala się minimalny wiek konieczny do uzyskania świadczenia. Jest to 60 lat dla mężczyzn i 55 dla kobiet. W Rozporządzeniu Rady 1257/99 ustalona jest jedna granica wiekowa dla wszystkich, tj. 55 lat.

Nie przewiduje się też w prawie europejskim minimalnych wymogów co do przekazanej powierzchni, w przeciwieństwie do projektu ustawy.

V. Pomimo powyżej poczynionych uwag, wprowadzenie projektowanej regulacji, a tym samym stworzenie systemu wcześniejszych emerytur bazowanego na systemie obowiązującym w Unii Europejskiej, jest zgodne zarówno z założeniami NPPC, jak i treścią polskiego stanowiska negocjacyjnego w obszarze polityki strukturalnej w rolnictwie.

Takie samo założenie, tj. „poprawa struktury agrarnej, w tym struktury obszarowej gospodarstw” zapisane zostało w dokumencie rządowym, przyjętym w lipcu 1999 roku „Spójna polityka Strukturalna Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa” obejmującym okres do 2006r.

W stanowisku negocjacyjnym powyższe zobowiązanie jest jeszcze bardziej precyzyjnie sformułowane, gdyż Polska zobowiązuje się do wprowadzenia w okresie przed-akcesyjnym systemu wcześniejszych rent strukturalnych, zbieżnego z założeniami ustawodawstwa UE.

W odniesieniu do powyżej opisanych różnic projektu ustawy w stosunku do systemu wspólnotowego, należy podkreślić, iż do momentu akcesji ustanowienie systemu bardziej restrykcyjnego, niż ten którego beneficjentami są aktualnie rolnicy w Unii Europejskiej, nie może być uznane za sprzeczne z prawem wspólnotowym.

W chwili uzyskania członkostwa w Unii Europejskiej oraz korzystania ze współfinansowania ustanowionego systemu rent strukturalnych w ramach WPR, Rozporządzenie 1257/99 dotyczące wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolnej Orientacji i Gwarancji (FEOGA) oraz zmieniające i uchylające niektóre inne rozporządzenia, stanie się automatycznie częścią polskiego porządku prawnego. Wówczas niektóre zasady ustanowione w projektowanej ustawie będą musiały ulec stosownym zmianom.

VI. W konkluzji należy stwierdzić, iż projekt ustawy o rentach strukturalnych jest zgodny z prawem europejskim w zakresie koniecznym do wdrożenia wyżej opisanego systemu w oparciu o środki pochodzące wyłącznie z budżetu państwa.

Z poważaniem,

SEKRETARZ
Komitetu Integracji Europejskiej

Jacek Saryusz-Nowicki
Sekretarz Stanu

Do uprzejmej wiadomości:

Pani Jolanta Rusiniak

p.o. Sekretarza Rady Ministrów

ROZPORZĄDZENIE RADY**z dnia 17 maja 1999 r.****dotyczące wsparcia rozwoju wsi przez Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EAGGF), zmieniające i uchylające niektóre rozporządzenia**

(1257/1999/WE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności zaś jego art. 36 i 37,

uwzględniając propozycję Komisji ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno – Społecznego ⁽³⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽⁴⁾,uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽⁵⁾,

a także mając na uwadze co następuje:

- (1) wspólna polityka rozwoju wsi powinna towarzyszyć innym instrumentom wspólnej polityki rolnej oraz je uzupełniać, a zatem uczestniczyć w osiągnięciu celów polityki, o których mowa w art. 33 ust. 1 Traktatu;
- (2) zgodnie z art. 33 ust. 2 lit. a) Traktatu, podczas wypracowywania wspólnej polityki rolnej oraz specjalnych metod służących jej realizacji, należy brać pod uwagę szczególny charakter działalności rolniczej, który wynika ze struktury społecznej rolnictwa oraz ze strukturalnej i naturalnej różnorodności pomiędzy różnymi regionami rolniczymi;
- (3) zgodnie z art. 159 Traktatu, przy wdrażaniu każdej wspólnej polityki należy brać pod uwagę cele, o których mowa w art. 158 i 160, dotyczące wspólnej polityki w dziedzinie spójności ekonomicznej i społecznej oraz uczestniczyć w ich osiągnięciu; działania na rzecz rozwoju wsi powinny mieć zatem wkład do tej polityki w regionach słabiej rozwiniętych (Cel 1) oraz w regionach stojących w obliczu trudności związanych z restrukturyzacją (Cel 2), takich jakie zostały określone w rozporządzeniu Rady nr 1260/1999/WE, z dnia 21 czerwca 1999, wprowadzające ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych ⁽⁶⁾;
- (4) działania zaprojektowane w celu wspierania rozwoju struktur rolniczych zostały wprowadzone do wspólnej polityki rolnej już w roku 1972; przez prawie dwie dekady podejmowano próby zintegrowania rolniczej polityki strukturalnej w szerszym kontekście społecznym i ekonomicznym

---

⁽¹⁾ Dz.U. WE nr C 170, z 4.06.1998, s. 7.

⁽²⁾ Opinia wydana w dniu 6 maja 1999 (dotychczas nie opublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Dz.U. WE nr C 407, z 28.12.1998, s. 210.

⁽⁴⁾ Dz.U. WE nr C 93, z 6.04.1999, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. WE nr C 401, z 22.12.1998, s. 3.

⁽⁶⁾ Dz.U. WE nr L 161, z 26.06.1999, s. 1.

terenów wiejskich; reforma polityki z roku 1992 położyła nacisk na wymiar środowiskowy rolnictwa jako największego użytkownika gruntów;

- (5) polityka rolna jest aktualnie realizowana za pomocą wielu kompleksowych instrumentów;
- (6) w najbliższych latach, rolnictwo będzie musiało dostosować się do nowych realiów i dalszych zmian w zakresie rozwoju rynku, polityki rynkowej i zasad handlu, wymagań oraz popytu konsumentów oraz kolejnego rozszerzenia Wspólnoty; zmiany te wpłyną nie tylko na rynki rolne, ale także ogólnie na lokalne gospodarki terenów wiejskich; polityka rozwoju wsi powinna mieć na celu przywrócenie oraz podniesienie konkurencyjności terenów wiejskich, a zatem powinna mieć też udział w utrzymaniu i tworzeniu nowych miejsc pracy na tych terenach;
- (7) powinno się zachęcać i wspierać ten rozwój poprzez reorganizację i uproszczenie istniejących instrumentów na rzecz rozwoju wsi;
- (8) niniejsza reorganizacja powinna brać pod uwagę doświadczenie zdobyte podczas stosowania istniejących instrumentów, a zatem powinna być oparta o te instrumenty, którymi są, z jednej strony, instrumenty wdrażane w ramach obecnych celów priorytetowych promujących rozwój wsi poprzez przyspieszenie dostosowania struktur rolnych w ramach reformy wspólnej polityki rolnej oraz ułatwiających rozwój i przystosowanie strukturalne obszarów rolnych (Cele 5a i 5b), zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 2052/88/EWG, z dnia 24 czerwca 1988, dotyczącym zadań dla funduszy strukturalnych i ich efektywności, oraz w sprawie koordynacji działań funduszy między sobą oraz z operacjami Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innych istniejących instrumentów finansowych⁽¹⁾ oraz z rozporządzeniem Rady nr 4256/88/EWG, z dnia 19 grudnia 1988, ustalające przepisy wdrażające rozporządzenie nr 2052/88/EWG w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EAGGF) Sekcja Orientacji ⁽²⁾, a także, z drugiej strony, instrumenty wdrażane jako działania dodatkowe dla reformy wspólnej polityki rolnej z 1992 r., wprowadzone rozporządzeniem Rady nr 2078/92/EWG, z dnia 30 czerwca 1992, dotyczącym metod produkcji rolnej zgodnych z wymaganiami ochrony środowiska i utrzymania terenów wiejskich ⁽³⁾, rozporządzeniem Rady nr 2079/92/EWG, z dnia 30 czerwca 1992, ustanawiającym system pomocy Wspólnoty dla wcześniejszych emerytur w sektorze rolnym ⁽⁴⁾ oraz rozporządzeniem Rady nr 2080/92/EWG, z dnia 30 czerwca 1992, ustanawiającym system pomocy Wspólnoty dla działań leśnych w rolnictwie ⁽⁵⁾;
- (9) ramy zreformowanej polityki rozwoju wsi powinny objąć wszystkie obszary wiejskie Wspólnoty;
- (10) trzy istniejące, towarzyszące przedsięwzięcia wprowadzone w roku 1992 przez reformę wspólnej polityki rolnej (agro-środowisko, wcześniejsze emerytury i zalesianie) powinny zostać uzupełnione systemem dla obszarów znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji i podlegających pewnym ograniczeniom środowiskowym;

⁽¹⁾ Dz.U WE nr L 185, z 15.07.1988, s. 9. Rozporządzenie zmienione przez rozporządzenie nr 3193/94/WE (Dz.U WE nr L 337, z 24.12.1994, s. 11).

⁽²⁾ Dz.U WE nr L 374, z 31.12.1988, s. 25. Rozporządzenie zmienione przez rozporządzenie nr 2085/93/EWG (Dz.U WE nr L 193, z 31.07.1993, s. 44).

⁽³⁾ Dz.U WE nr L 215, z 30.07.1992, p. 85. Rozporządzenie zmienione przez rozporządzenie Komisji nr 2272/95/WE (Dz.U WE nr L 288, z 1.12.1995, s. 35). Rozporządzenie poprawione przez rozporządzenie Komisji nr 1962/96/WE (Dz.U WE nr L 259, z 12.10.1996, s. 7).

⁽⁴⁾ Dz.U WE nr L 215, z 30.07.1992, s. 91. Rozporządzenie zmienione przez rozporządzenie Komisji nr 2773/95/WE (Dz.U WE nr L 288, z 1.12.1995, s. 37).

⁽⁵⁾ Dz.U WE nr L 215, z 30.07.1992, s. 96. Rozporządzenie zmienione przez rozporządzenie Komisji nr 231/96/WE (Dz.U WE nr L 30, z 8.02.1996, s. 33).

- (11) inne przedsięwzięcia na rzecz rozwoju wsi powinny tworzyć część programów zintegrowanego rozwoju dla regionów objętych Celem 1, oraz mogą stanowić część programów na rzecz regionów objętych Celem 2;
- (12) na obszarach wiejskich przedsięwzięcia na rzecz rozwoju wsi powinny towarzyszyć polityce rynkowej i ją uzupełniać;
- (13) wsparcie rozwoju wsi przez EAGGF powinno opierać się o jednolite ramy prawne ustalające jakie przedsięwzięcia kwalifikują się do wsparcia, ich cele oraz kryteria wyboru przedsięwzięć kwalifikujących się;
- (14) biorąc pod uwagę zróżnicowanie terenów wiejskich Wspólnoty, polityka rozwoju wsi powinna być zgodna z zasadą subsydiarności; powinna ona zatem być tak dalece zdecentralizowana jak to możliwe, a nacisk musi być położony na udział i podejście "oddolne"; kryteria uznawania przedsięwzięć za kwalifikujące się do wsparcia na rzecz rozwoju wsi nie powinny zatem wykraczać poza zakres konieczny dla osiągnięcia celów polityki rozwoju wsi.
- (15) spójność z innymi instrumentami wspólnej polityki rolnej i innymi wspólnymi politykami wymaga jednak, aby pewne podstawowe kryteria wsparcia zostały określone na poziomie Wspólnoty; w szczególności powinno się unikać nieuzasadnionego zakłócenia konkurencyjności wynikającego z działań na rzecz rozwoju wsi;
- (16) w celu zapewnienia elastyczności i uproszczenia procedury prawnej, Rada powinna przekazać Komisji wszystkie uprawnienia niezbędne do wdrażania, zgodnie z trzecim myślnikiem art. 202 Traktatu;
- (17) na strukturę rolnictwa we Wspólnocie ma wpływ istnienie dużej ilości gospodarstw, którym brakuje warunków strukturalnych, aby zapewnić odpowiednie dochody i warunki życia rolnikom i ich rodzinom;
- (18) celem pomocy inwestycyjnej Wspólnoty jest zmodernizowanie gospodarstw rolnych i poprawa ich zdolności produkcyjnych;
- (19) warunki Wspólnoty dotyczące kwalifikowania przedsięwzięć uprawnionych do pomocy inwestycyjnej powinny być uproszczone zgodnie z istniejącymi obecnie warunkami zapisanymi w rozporządzeniu Rady nr 950/97/WE, z dnia 20 maja 1997 r., dotyczącym poprawy efektywności struktur rolniczych⁽¹⁾;
- (20) przyznawanie pewnych specyficznych korzyści młodym rolnikom może nie tylko ułatwić założenie przez nich gospodarstw, ale także dostosowanie strukturalne ich gospodarstw po ich założeniu;
- (21) ewolucja i specjalizacja rolnictwa wymaga odpowiedniego poziomu szkolenia ogólnego, technicznego i ekonomicznego dla osób zaangażowanych w działalność związaną z rolnictwem czy leśnictwem, szczególnie jeśli chodzi o nowe podejście do zarządzania, produkcji i sprzedaży;
- (22) szczególny wysiłek jest potrzebny dla edukowania farmerów i informowania ich o metodach prowadzenia gospodarki rolnej przyjaznych dla środowiska;

⁽¹⁾ Dz.U. WE nr L 142, z 2.06.1997, s. 1. Rozporządzenie zmienione przez rozporządzenie nr 2331/98/WE (Dz.U. WE nr L 291, z 30.10.1998, s. 10).

- (23) uwzględniając doświadczenie zdobyte przy wdrażaniu rozporządzenia nr 2079/92/EWG, powinno się zachęcać do wcześniejszego przechodzenia na emeryturę w sektorze rolnym w celu poprawy wydajności gospodarstw rolnych;
- (24) wsparcie dla obszarów znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji powinno przyczyniać się do ciągłości użytkowania terenów rolniczych, zachowania krajobrazu, utrzymania i promowania zrównoważonych systemów rolniczych;
- (25) klasyfikacja obszarów znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji powinna być dokonana na bazie wspólnych kryteriów;
- (26) nie ma potrzeby nowego klasyfikowania na poziomie Wspólnoty obszarów znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji;
- (27) w celu zapewnienia efektywności systemu wsparcia i zapewnienia osiągnięcia celów tego systemu powinny zostać zapisane warunki dotyczące uprawnienia do uzyskania dodatków wyrównawczych;
- (28) w przypadkach ograniczeń w rolniczym użytkowaniu ziemi z powodu ograniczeń środowiskowych, może być niezbędne udzielenie wsparcia rolnikom w celu rozwiązania specyficznych problemów wynikających z tych ograniczeń.
- (29) w najbliższych latach powinno się położyć nacisk na instrumenty agro-środowiskowe dla wsparcia rozwoju zrównoważonego obszarów wiejskich i w celu odpowiedzenia na wzrastające zapotrzebowanie społeczne na usługi związane ze środowiskiem;
- (30) powinno się kontynuować, zgodnie z rozporządzeniem nr 2078/92/EWG, wsparcie agro-środowiskowe dla określonych przedsięwzięć środowiskowych, uwzględniając doświadczenie zdobyte przy wdrażaniu tego systemu, tak jak zostało to opisane w sprawozdaniu Komisji przygotowanym zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia nr 2078/92/EWG;
- (31) system pomocy agro-środowiskowej powinien być kontynuowany w celu zachęcenia rolników, by służyli społeczeństwu jako całości poprzez wprowadzanie lub kontynuowanie stosowania praktyk rolnych zgodnych z wzrastającą potrzebą ochrony i poprawy stanu środowiska, zasobów naturalnych, gleby, różnorodności genetycznej i utrzymania stanu krajobrazu;
- (32) powinno się zachęcać do poprawy przetwórstwa i sprzedaży produktów rolnych poprzez wspieranie inwestycji w tym zakresie;
- (33) wsparcie takie może być w znacznym stopniu oparte o istniejące warunki wyszczególnione w rozporządzeniu Rady nr 951/97/WE, z dnia 20 maja 1997, w sprawie poprawy warunków przetwórstwa i sprzedaży produktów rolnych ⁽¹⁾.
- (34) należy zapewnić, aby takie inwestycje były rentowne i aby rolnicy mieli udział w zyskach ekonomicznych z takiego przedsięwzięcia;
- (35) leśnictwo jest integralną częścią rozwoju wiejskiego i działania w zakresie leśnictwa powinny być zawarte w ramach systemu wsparcia rozwoju wsi; wsparcie dla leśnictwa nie powinno powodować zachwiania konkurencyjności i powinno być neutralne względem rynku;
- (36) działania związane z leśnictwem powinny być przyjęte w świetle przedsięwzięć Wspólnoty i państw członkowskich na poziomie międzynarodowym, oraz powinny one opierać się na planach

---

⁽¹⁾ Dz.U WE nr L 142, z 2.06.1997, s. 22.

zalesiania państw członkowskiego; działania takie powinny uwzględniać także specyficzne problemy związane ze zmianą klimatu;

- (37) działania w zakresie leśnictwa powinny być oparte o istniejący system, który ustanowiony został rozporządzeniem Rady nr 1610/89/EWG, z dnia 29 maja 1989, ustanawiającym przepisy wykonawcze dla rozporządzenia nr 4256/88/EWG w odniesieniu do systemu rozwoju i optymalnego użytkowania obszarów zalesionych i terenów wiejskich na terenie Wspólnoty ⁽¹⁾, oraz rozporządzeniem Rady nr 867/90/EWG, z dnia 29 maja 1990, dotyczącym poprawy warunków przetwórstwa i sprzedaży produktów leśnych ⁽²⁾;
- (38) zalesienie terenów rolniczych jest szczególnie istotne z punktu widzenia użytkowania ziemi oraz z punktu widzenia środowiska, a także jako wkład do powiększających się dostaw niektórych produktów leśnych; wsparcie zalesiania obowiązujące w ramach rozporządzenia nr 2080/92/EWG powinno być zatem kontynuowane, uwzględniając doświadczenie zdobyte podczas wdrażania tego systemu, tak jak opisane jest to szczegółowo w raporcie Komisji przedstawionym zgodnie z art. 8 ust. 3 odnośnego rozporządzenia;
- (39) wypłaty powinny być przyznawane na działania służące utrzymaniu i poprawie stabilności ekologicznej lasów na niektórych obszarach;
- (40) wsparcie powinno być przyznawane innym działaniom związanym z działalnością rolniczą oraz jej konwersją; lista działań powinna zostać zdefiniowana na bazie doświadczenia oraz z uwzględnieniem potrzeby rozwoju terenów wiejskich częściowo w oparciu o działania i usługi nierolnicze, tak aby odwrócić trend schyłku społecznego i ekonomicznego oraz zmniejszania populacji na terenach wiejskich; działania w celu usunięcia nierówności i promowania równych szans kobiet i mężczyzn powinny być wspierane;
- (41) wzrasta popyt konsumentów na produkty rolne i żywność produkowaną organicznie; tworzy się zatem nowy rynek na produkty rolne; rolnictwo organiczne poprawia trwałość działań rolniczych i ma dlatego udział w ogólnych celach niniejszego rozporządzenia; specyficzne przedsięwzięcia wspierające rozwój wsi mogą dotyczyć produkcji, przetwórstwa i sprzedaży produktów rolnych produkowanych w sposób organiczny;
- (42) przedsięwzięcia na rzecz rozwoju wsi uprawnione do wsparcia przez Wspólnotę powinny być zgodne z prawem wspólnotowym, a także powinny być spójne z innymi politykami Wspólnoty oraz z innymi instrumentami wspólnej polityki rolnej;
- (43) ze wsparcia na mocy niniejszego rozporządzenia powinny zostać wyłączone przedsięwzięcia kwalifikujące się do wsparcia w ramach innych instrumentów wspólnej polityki rolnej, a w szczególności te, które podlegają wsparciu w ramach systemu wspólnych organizacji rynku, poza wyjątkami uzasadnionymi obiektywnymi kryteriami;
- (44) w obliczu istniejącej pomocy grupom i stowarzyszeniom producentów w kilku wspólnych organizacjach rynku nie ma już potrzeby udzielania specyficznego wsparcia grupom producentów w ramach rozwoju wsi; odtąd system pomocy istniejący na mocy rozporządzenia Rady nr 952/97/WE, z dnia 20 maja 1997, w sprawie grup i stowarzyszeń producentów ⁽³⁾, nie powinien być kontynuowany;
- (45) finansowe wsparcie Wspólnoty przedsięwzięć towarzyszących, a także innych przedsięwzięć na rzecz rozwoju wsi, na obszarach innych niż Cel 1 powinno pochodzić z Sekcji Gwarancji

⁽¹⁾ Dz.U. WE nr L 165, z 15.06.1989, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. WE nr L 91, z 6.04.1990, s. 7.

⁽³⁾ Dz.U. WE nr L 142, z 2.06.1997, s. 30.

Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EAGGF); podstawowe zasady finansowe przewidziane w rozporządzeniu nr 1260/1999/WE, zostały odpowiednio dostosowane;

- (46) finansowe wsparcie Wspólnoty przedsięwzięć na rzecz rozwoju wsi na obszarach objętych Celem 1 powinno nadal pochodzić z Sekcji Orientacji EAGGF, za wyjątkiem trzech istniejących obecnie przedsięwzięć towarzyszących oraz wsparcia dla obszarów znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji i obszarów podlegających ograniczeniom środowiskowym;
- (47) uwzględniając wsparcie przedsięwzięć na rzecz rozwoju wsi objętych programowaniem Celu 1 i 2, rozporządzenie nr 1260/1999/WE powinno stosować się w szczególności do zintegrowanego programowania tych przedsięwzięć; zasady dotyczące finansowania powinny jednakże uwzględniać finansowanie przedsięwzięć przez Sekcję Gwarancji w regionach objętych Celem 2;
- (48) przedsięwzięcia na rzecz rozwoju wsi nie objęte programowaniem w ramach Celu 1 lub 2 powinny zostać objęte programowaniem rozwoju wsi podlegającym szczególnym zasadom; poziom wsparcia takich przedsięwzięć powinien być zróżnicowany zgodnie z ogólnymi zasadami ustalonymi w art. 29 ust. 1 rozporządzenia nr 1260/1999/WE, uwzględniając w odpowiednim stopniu wymaganie spójności społecznej i ekonomicznej; odtąd poziom wsparcia powinien być zróżnicowany podobnie jak pomiędzy obszarami Celu 1 i 2 oraz innymi obszarami; poziomy ustalony w niniejszym rozporządzeniu są maksymalnymi poziomami pomocy Wspólnoty;
- (49) oprócz programów rozwoju wsi Komisja powinna mieć możliwość zlecenia przeprowadzania studiów na temat rozwoju wsi ze swojej własnej inicjatywy oprócz inicjatywy przewidzianej w art. 19 i 20 rozporządzenia nr 1260/1999/WE;
- (50) powinny zostać ustalone odpowiednie zasady monitorowania i oceny wsparcia rozwoju wsi, przy użyciu jasno zdefiniowanych wskaźników uzgodnionych i przyjętych przed rozpoczęciem wdrażania programu;
- (51) przedsięwzięcia na rzecz rozwoju wsi powinny kwalifikować się do wsparcia ze strony państw członkowskich bez żadnego współfinansowania ze strony Wspólnoty; w obliczu znacznego wpływu ekonomicznego takiej pomocy oraz w celu zapewnienia zgodności z przedsięwzięciami uprawnionymi do wsparcia ze strony Wspólnoty, a także dla uproszczenia procedur, powinny zostać ustalone szczegółowe zasady pomocy państwa;
- (52) powinna istnieć możliwość przyjęcia zasad przejściowych w celu ułatwienia przejścia od istniejących systemów pomocy do nowych systemów wsparcia rozwoju wsi;
- (53) nowy system wsparcia przewidziany w niniejszym rozporządzeniu zastępuje istniejące systemy wsparcia, które zatem powinny zostać uchylone; w konsekwencji trzeba też będzie uchylić derogacje dotyczące obecnych systemów wsparcia dla najbardziej odległych regionów oraz wysp na Morzu Egejskim; nowe przepisy zapewniające odpowiednią elastyczność, dostosowanie i derogacje w celu uwzględnienia specyficznych potrzeb tych regionów, zostaną ustalone gdy będzie miało miejsce programowanie przedsięwzięć na rzecz rozwoju wsi,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

ZAKRES I CELE

Artykuł 1

1. Niniejsze rozporządzenie określa zakres pomocy Wspólnoty dla zrównoważonego rozwoju wsi.
2. Działania na rzecz rozwoju wsi będą towarzyszyć innym instrumentom wspólnej polityki rolnej oraz je uzupełniać i mieć przez to udział w osiągnięciu celów zapisanych w art. 33 Traktatu.
3. Działania na rzecz rozwoju wsi będą:
  - zintegrowane w działania promujące rozwój i dostosowanie strukturalne regionów Wspólnoty, które są słabiej rozwinięte (Cel 1), oraz
  - towarzyszyć działaniom wspierającym ekonomiczną i społeczną konwersję obszarów stojących w obliczu trudności strukturalnych (Cel 2)

w regionach, których to dotyczy, uwzględniając specyficzne cele wsparcia Wspólnoty w odniesieniu do poszczególnych celów, jak zostało to ujęte w art. 158 i 160 Traktatu oraz w rozporządzeniu nr 1260/1999/WE i zgodnie z warunkami zawartymi w tym rozporządzeniu.

Artykuł 2

Wsparcie rozwoju wsi, związane z działalnością rolniczą i jej konwersją może dotyczyć:

- poprawy struktur gospodarstw rolnych i struktur służących przetwórstwu i sprzedaży produktów rolnych,
- konwersji i reorientacji potencjału produkcji rolniczej, wprowadzenia nowych technologii i poprawy jakości produktów,
- zachęcania do prowadzenia produkcji innej niż produkcja żywności,
- zrównoważonego rozwoju lasów,
- zróżnicowania działalności w celu wprowadzenia uzupełniających bądź alternatywnych form działalności,
- utrzymania i wzmocnienia żywych struktur społecznych na terenach wiejskich,
- rozwoju działalności gospodarczej, utrzymania i tworzenia miejsc pracy w celu zapewnienia lepszego wykorzystania istniejącego potencjału,
- poprawy warunków pracy i życia,
- utrzymania i promocji niskonakładowych systemów gospodarowania rolniczego,
- zachowania i promocji wysokiej wartości przyrody oraz zrównoważonego rolnictwa respektującego wymagania środowiska,
- zlikwidowania nierówności i promocji równych szans dla kobiet i mężczyzn, w szczególności poprzez wspieranie projektów zainicjowanych i wdrażanych przez kobiety.

Artykuł 3

Wsparcie będzie udzielane przedsięwzięciom na rzecz rozwoju wsi, które zostały zdefiniowane w tytule II i pod warunkami tam zapisanymi.

TYTUŁ II

DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU WSI

ROZDZIAŁ I

INWESTOWANIE W GOSPODARSTWA ROLNE

Artykuł 4

Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych będzie służyło wzrostowi dochodów z rolnictwa oraz poprawie warunków życia, pracy i produkcji.

Takie inwestycje będą odpowiadały co najmniej jednemu z poniższych celów:

- zmniejszenie kosztów produkcji,
- poprawa i bardziej efektywna organizacja produkcji,
- poprawa jakości,
- ochrona i poprawa środowiska naturalnego, warunków higienicznych oraz warunków bytowania zwierząt,
- promowanie zróżnicowania działalności rolnej.

Artykuł 5

Wsparcie inwestycji będzie udzielane gospodarstwom rolnym:

- których rentowność można wykazać,
- które spełniają minimalne standardy dotyczące środowiska, higieny i warunków bytowania zwierząt,

oraz

- gdzie rolnik posiada odpowiednią wiedzę i umiejętności zawodowe.

Artykuł 6

Wsparcie nie będzie udzielane inwestycjom, które mają za cel wzrost produkcji, dla której nie można znaleźć żadnego normalnego rynku zbytu.

Artykuł 7

Państwa członkowskie ustalą limity dla inwestycji kwalifikujących się do wsparcia.

Całkowita wartość wsparcia, wyrażona w procentach wielkości kwalifikującej się inwestycji jest ograniczona do maksymalnie 40% lub 50% na obszarach znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji. Jeśli inwestycje podejmowane są przez młodych rolników, tak jak mowa o tym jest w rozdziale II, to wówczas wielkość wsparcia może osiągnąć maksymalnie 45% lub 55% na obszarach znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji.

ROZDZIAŁ II

UŁATWIENIE STARTU MŁODYM ROLNIKOM

Artykuł 8

1. Pomoc młodym rolnikom w celu ułatwienia im startu w rolnictwie będzie przyznawana pod następującymi warunkami:

- rolnik ma mniej niż 40 lat,
- rolnik posiada odpowiednią wiedzę i umiejętności zawodowe,
- rolnik rozpoczyna prowadzenie gospodarstwa rolnego po raz pierwszy,
- w odniesieniu do gospodarstwa:
  - i) można wykazać jego rentowność,oraz
  - ii) spełnione są minimalne standardy dotyczące środowiska, higieny i warunków życia zwierząt,oraz
- rolnik ten jest głową gospodarstwa.

Szczególne warunki mogą zostać zastosowane, jeżeli młody rolnik nie jest jedyną głową gospodarstwa. Warunki te muszą być jednak równoważne z tymi, które musi spełnić młody rolnik, który zaczyna prowadzić gospodarstwo i jest jego jedyną głową.

1. Pomoc dla rozpoczynającego gospodarowanie młodego rolnika może obejmować:

- jednorazową premię do wysokości maksymalnej określonej w załączniku,
- dopłatę do spłaty odsetek kredytu zaciągniętego w celu pokrycia kosztów, które pojawiły się w związku z rozpoczęciem prowadzenia gospodarstwa; skapitalizowana wartość dopłat do spłaty odsetek nie może przekraczać wartości premii.

ROZDZIAŁ III

SZKOLENIA

Artykuł 9

Wsparcie szkolenia zawodowego będzie przyczyniać się do zwiększenia wiedzy i umiejętności zawodowych rolników i innych osób zaangażowanych w działalność rolną lub leśną, oraz ich konwersję.

Szkolenia będą w szczególności zaprojektowane w taki sposób, aby:

- przygotować rolników do jakościowej reorientacji produkcji, stosowania praktyk produkcji zgodnych z zasadami utrzymania i poprawy stanu krajobrazu, ochrony środowiska, standardami higieny i warunków bytowania zwierząt, a także do nabycia umiejętności potrzebnych im do zarządzania rentownym gospodarstwem,

oraz

- przygotować właścicieli lasów i inne osoby zaangażowane w działalność leśną do stosowania praktyk zarządzania lasem służących poprawie funkcji ekonomicznych, ekologicznych i społecznych lasów.

ROZDZIAŁ IV

WCZEŚNIEJSZE EMERYTURY

Artykuł 10

1. Wsparcie wcześniejszego przechodzenia na emeryturę w rolnictwie będzie przyczyniało się do realizacji następujących celów:

- zapewnienie dochodu starszym rolnikom, którzy decydują się na zaprzestanie gospodarowania,
- zachęcenie do zastępowania takich starszych rolników przez rolników, którzy mogą poprawić, tam gdzie jest to konieczne, rentowność pozostawionych im gospodarstw rolnych,
- wydzielenie fragmentów terenów rolnych dla produkcji nierolniczej, tam gdzie produkcja rolnicza przy zachowaniu rentowności nie jest możliwa.

1. Wsparcie wcześniejszego przechodzenia na emeryturę może obejmować również działania służące zapewnieniu dochodu robotnikom rolnym.

Artykuł 11

1. Osoba przekazująca gospodarstwo:

- zaprzestanie całkowicie wszelkiej działalności komercyjnej; może ona jednak kontynuować niekomercyjną działalność rolną i zachować użytkowanie budynków,

- ma nie mniej niż 55 lat, ale nie osiągnęła jeszcze normalnego wieku emerytalnego w momencie przekazywania gospodarstwa,

oraz

- prowadziła działalność rolniczą przez 10 lat poprzedzających przekazanie gospodarstwa.

1. Przejmujący gospodarstwo:

- zastępuje przekazującego gospodarstwo i staje się głową tego gospodarstwa, lub przejmuje całość lub część przekazywanego gruntu. Rentowność przekazywanego gospodarstwa musi ulec poprawie w czasie i zgodnie z regułami, które zostaną określone, uwzględniając w szczególności wiedzę i umiejętności zawodowe przejmującego gospodarstwo, powierzchnię ziemi, ilość pracy lub wielkość przychodu, zależnie od regionu i rodzaju produkcji,
- posiada odpowiednią wiedzę i umiejętności zawodowe, oraz
- podejmuje się prowadzić działalność rolniczą na przejmowanym gospodarstwie przez co najmniej 5 lat.

1. Robotnik rolny:

- zaprzestanie całkowicie wszelkiej działalności rolniczej,
- ma nie mniej niż 55 lat, ale nie jest jeszcze w normalnym wieku emerytalnym,
- poświęcił co najmniej połowę swego czasu pracy w ciągu poprzednich 5 lat na pomoc rodzinie w prowadzeniu gospodarstwa lub pracę jako robotnik rolny,
- pracował w gospodarstwie rolnym osoby przekazującej gospodarstwo przez okres równoważny co najmniej 2 lat pracy w pełnym wymiarze czasu, w ciągu ostatnich 4 lat poprzedzających wcześniejsze przejście na emeryturę osoby przekazującej gospodarstwo,

oraz

- objęty jest systemem opieki społecznej.

1. Przejmujący gospodarstwo, który nie jest rolnikiem, może być dowolną osobą lub organem, który przejmie całość lub część ziemi, i będzie ją użytkował dla celów nierolniczych, takich jak leśnictwo, tworzenie rezerwatów ekologicznych w sposób zgodny z zasadami ochrony i poprawy jakości środowiska terenów wiejskich.
2. Warunki określone w niniejszym artykule mają zastosowanie przez okres, w którym osoba przekazująca gospodarstwo otrzymuje pomoc w postaci wcześniejszej emerytury.

Artykuł 12

1. Maksymalne kwoty wsparcia ze strony Wspólnoty zostały ustalone w załączniku.
2. Okres udzielania pomocy w postaci wcześniejszej emerytury nie będzie przekraczał 15 lat dla osoby przekazującej gospodarstwo i 10 lat dla robotnika rolnego. Pomoc taka będzie udzielana osobom, które przekazały gospodarstwo rolne nie dłużej niż do ukończenia przez nie 75 lat i robotnikom rolnym nie dłużej niż do osiągnięcia przez nich normalnego wieku emerytalnego.

W przypadku gdy osoba, która przekazała gospodarstwo rolne otrzymuje od państwa członkowskiego normalną emeryturę, wsparcie w postaci wcześniejszej emerytury zostanie przyznane jako dodatek, uwzględniający wysokość krajowej emerytury w tym państwie.

ROZDZIAŁ V

OBSZARY ZNAJDUJĄCE SIĘ W MNIEJ KORZYSTNEJ SYTUACJI I OBSZARY PODLEGAJĄCE OGRANICZENIOM ZE STRONY ŚRODOWISKA

Artykuł 13

Wsparcie dla obszarów znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji i obszarów podlegających ograniczeniom ze strony środowiska będzie przyczyniać się do realizacji następujących celów.

a) *Kompensata dla obszarów znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji z przyczyn naturalnych:*

- w celu zapewnienia ciągłości rolniczego użytkowania ziemi i przyczynienia się przez to do utrzymania żywej społeczności wiejskiej,
- w celu utrzymania krajobrazu wsi,
- w celu utrzymania i promowania systemów zrównoważonego gospodarowania, które w szczególności uwzględnia wymagania związane z ochroną środowiska.

a) *Kompensata dla obszarów podlegających ograniczeniom ze strony środowiska*

- w celu zapewnienia prowadzenia działalności rolniczej w sposób uwzględniający wymagania związane z ochroną środowiska na obszarach podlegających takim ograniczeniom.

Artykuł 14

1. Rolnicy na obszarach znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji mogą uzyskać wsparcie w postaci dodatków wyrównawczych.
2. Dodatki wyrównawcze będą przyznawane na każdy hektar gruntów użytkowanych rolniczo przez rolników, którzy:
  - prowadzą działalność rolniczą na obszarze o pewnej minimalnej powierzchni, która zostanie określona,
  - prowadzą działalność rolniczą na obszarze znajdującym się w mniej korzystnej sytuacji, przez przynajmniej 5 lat od pierwszej wypłaty dodatku wyrównawczego,

oraz

- stosuje ogólną dobrą praktykę rolniczą zgodną z potrzebą ochrony środowiska i utrzymania krajobrazu wiejskiego, w szczególności chodzi o zrównoważone gospodarowanie.

1. Tam gdzie zgodnie z odpowiednimi przepisami dyrektywy Rady 96/23/WE ⁽¹⁾ zostaną wykryte w zwierzętach ze stada bydła należącego do producenta, pozostałości substancji zakazanych przez dyrektywę 96/22/WE ⁽²⁾ lub pozostałości substancji, które ta dyrektywa dopuszcza, ale zastosowanych nielegalnie, lub tam gdzie substancja lub produkt niedozwolone przez dyrektywę 96/22/WE, lub też dozwolone przez tą dyrektywę, ale przechowywane nielegalnie, zostaną znalezione w dowolnej formie w gospodarstwie producenta, to wówczas producent nie będzie otrzymywał dopłat wyrównawczych przez jeden rok kalendarzowy od momentu wykrycia substancji, o których mowa powyżej.

W przypadku powtarzającego się naruszenia tych zasad rolnik może nie otrzymywać dopłat przez okres do pięciu lat od momentu, w którym zostało wykryte powtórne wykroczenie. Długość tego okresu jest uzależniona od tego jak poważne jest wykroczenie.

W przypadku utrudnień ze strony właściciela zwierząt lub ich zarządcy podczas dokonywania inspekcji i pobierania próbek niezbędnych dla realizacji krajowych planów monitorowania pozostałości różnych substancji, a także podczas wykonywania kontroli zgodnie z dyrektywą 96/23/WE, stosuje się kary przewidziane w pierwszym akapicie.

Artykuł 15

1. Dodatki wyrównawcze zostaną ustalone na poziomie, który:
  - jest wystarczający w celu skutecznego kompensowania istniejących utrudnień,
 oraz
  - nie prowadzi do nadmiernej kompensacji.
1. Dodatki wyrównawcze będą należycie zróżnicowane, uwzględniając:
  - sytuację i cele rozwoju poszczególnych regionów,
  - dotkliwość każdej trwałej naturalnej przeszkody utrudniającej prowadzenie gospodarstwa rolnego,
  - indywidualne problemy środowiskowe, które należy rozwiązać,
  - rodzaj produkcji oraz, w danym przypadku, strukturę ekonomiczną gospodarstwa.
1. Dodatki wyrównawcze zostaną ustalone na poziomie między maksymalnymi a minimalnymi kwotami, które są przedstawione w załączniku.

Dodatki wyrównawcze wyższe niż maksymalna kwota mogą być przyznane pod warunkiem, że średnia kwota wszystkich dodatków wyrównawczych przyznanych na poziomie programowania nie przekracza kwoty maksymalnej. Państwo członkowskie może jednak, w przypadkach uzasadnionych okolicznościami, przedstawić kombinację kilku programów regionalnych, w celu wyliczenia średniej kwoty.

Artykuł 16

⁽¹⁾ Dz.U. WE nr L 125, z 23.05.1996, s. 10.

⁽²⁾ Dz.U. WE nr L 125, z 23.05.1996, s. 3.

1. Płatności w celu zrekompensowania poniesionych kosztów lub utraconych korzyści mogą uzyskać rolnicy, którzy podlegają ograniczeniom przy prowadzeniu działalności rolnej na obszarach, na których istnieją ograniczenia ze względu na środowisko, jeżeli koszty zostały poniesione lub korzyści utracone z powodu stosowania ograniczeń w rolnictwie wynikających z przepisów ochrony środowiska obowiązujących we Wspólnocie. Płatności zostaną przyznane jeśli, i do takiej wysokości, do jakiej jest to niezbędne dla rozwiązania specyficznych problemów wynikających z powodu stosowania tych przepisów.
2. Płatności zostaną ustalone na poziomie, który zapobiegnie nadmiernej kompensacji; jest to szczególnie istotne w przypadku płatności na obszarach znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji.
3. Maksymalne kwoty wsparcia Wspólnoty są przedstawione w załączniku.

Artykuł 17

Obszary znajdujące się w mniej korzystnej sytuacji to:

- tereny górskie (art. 18),
- inne obszary znajdujące się w mniej korzystnej sytuacji (art. 19),

oraz

- obszary podlegające jakimś specyficznym utrudnieniom (art. 20).

Artykuł 18

1. Tereny górskie to takie, które charakteryzują się znacznymi ograniczeniami możliwości użytkowania ziemi i znacznym wzrostem kosztów pracy w związku z:

- istnieniem, z powodu wysokości, trudnych warunków klimatycznych, co skutkuje skróceniem okresu wegetacji,
- występowaniem, na niższych wysokościach, stromych pochyłości obejmujących większą część terenów uprawnych, uniemożliwiających użytkowanie normalnych maszyn lub wymagających bardzo drogiego specjalistycznego sprzętu,

lub

- kombinacją dwóch powyższych czynników, gdzie każdy z tych czynników osobno jest mniej uciążliwy, ale istnienie obu równocześnie powoduje zwiększenie utrudnień.

1. Obszary na północ od 62 równoleżnika i niektóre obszary sąsiadujące będą traktowane w taki sam sposób jak obszary górskie.

Artykuł 19

Obszary znajdujące się w mniej korzystnej sytuacji, którym grozi zaprzestanie użytkowania ziemi i gdzie konieczna jest ochrona krajobrazu, obejmą obszary rolnicze, które są jednorodne z punktu widzenia naturalnych warunków uprawy, i których dotyczą wszystkie poniższe charakterystyki:

- obecność terenów o małej produktywności, trudnych w uprawie i z ograniczonym potencjałem produkcyjnym, który nie może być zwiększony, chyba że przy poniesieniu nadmiernych kosztów i które są odpowiednie przede wszystkim dla ekstensywnej hodowli zwierząt,
- produkcja, która wynika z małej produktywności środowiska naturalnego jest znacznie niższa od przeciętnej w odniesieniu do głównych wskaźników ekonomicznych działalności rolniczej,
- niska lub zmniejszająca się populacja zależna od działalności rolniczej; przyspieszenie wyludnienia zagroziłoby zaś stabilności funkcjonowania tego terenu i ciągłości zaludnienia.

Artykuł 20

Obszary znajdujące się w mniej korzystnej sytuacji mogą obejmować też inne obszary, na których istnieją pewne specyficzne utrudnienia, a na których działalność rolnicza powinna być kontynuowana; tam gdzie jest to niezbędne i pod pewnymi warunkami; w celu zachowania lub poprawy stanu środowiska, utrzymania stanu krajobrazu, zachowania potencjału turystycznego tych obszarów lub w celu ochrony wybrzeża.

Artykuł 21

Całkowita wielkość obszarów o których mowa w art. 16 i 20 nie może przekraczać 10% powierzchni branego pod uwagę państwa członkowskiego.

ROZDZIAŁ VI

AGRO-ŚRODOWISKO

Artykuł 22

Wsparcie metod produkcji rolniczej zaprojektowanych w celu ochrony środowiska i utrzymania terenów wiejskich (agro-środowisko) będzie przyczyniać się do osiągnięcia celów polityki Wspólnoty w odniesieniu do rolnictwa i środowiska.

Wsparcie takie będzie promowało:

- sposoby użytkowania gruntów rolnych zgodne z zasadami ochrony i poprawy jakości środowiska, krajobrazu i jego elementów, zasobów naturalnych, gleby i różnorodności genetycznej,
- przyjazną dla środowiska ekstensyfikację rolnictwa i nisko intensywne systemy wypasania,
- zachowanie środowisk rolnych o wysokiej wartości przyrodniczej, które są zagrożone,
- utrzymanie krajobrazu i cech historycznych terenów rolnych,
- stosowanie planowania środowiskowego w praktyce rolniczej.

Artykuł 23

1. Wsparcie zostanie przyznane rolnikom, którzy zobowiążą się do stosowania praktyk agro-środowiskowych przez okres co najmniej 5 lat. Tam gdzie jest to konieczne, dla szczególnych rodzajów zobowiązań zostanie określony dłuższy okres, uwzględniający ich skutki środowiskowe.
2. Zobowiązania agro-środowiskowe będą obejmowały więcej niż tylko stosowanie zwyczajnej dobrej praktyki rolniczej.

Zobowiązania agro-środowiskowe będą przewidywać usługi, których nie przewidują inne sposoby wsparcia, takie jak wsparcie rynkowe lub dodatki wyrównawcze.

Artykuł 24

1. Wsparcie w zakresie zobowiązań agro-środowiskowych będzie przydzielane corocznie i ustalone będzie na podstawie:

- utraconych dochodów,
- dodatkowych kosztów wynikających z tego zobowiązania,

oraz

- potrzeby zapewnienia zachęty finansowej.

Koszt znacznych niedochodowych prac niezbędnych dla wypełnienia zobowiązań może być także uwzględniony przy obliczaniu poziomu corocznego wsparcia.

1. Maksymalne kwoty wsparcia Wspólnoty na rok zawarte są w załączniku. Kwoty te wyliczane będą w oparciu o powierzchnię gospodarstwa, do której stosuje się zobowiązanie agro-środowiskowe.

ROZDZIAŁ VII

POPRAWA PRZETWÓRSTWA I SPRZEDAŻY PRODUKTÓW ROLNYCH

Artykuł 25

1. Wsparcie inwestycji ułatwi poprawę i racjonalizację przetwórstwa i sprzedaży produktów rolnych i przez to przyczyni się do wzrostu konkurencyjności i wartości dodanej tych produktów.
2. Wsparcie to przyczyni się do realizacji co najmniej jednego z poniższych celów:
  - zorientowanie produkcji zgodnie z przewidywalnymi trendami rynkowymi lub zachęcenie rozwinięcia nowych rynków zbytu na produkty rolne,
  - poprawa lub racjonalizacja kanałów sprzedaży lub procedur przetwórczych,
  - poprawa przedstawienia i przygotowania produktów lub zachęcenie do lepszego wykorzystania lub eliminacji produktów ubocznych lub odpadów,
  - zastosowanie nowych technologii,
  - uprzywilejowanie innowacyjnych inwestycji,

- poprawa i monitorowanie jakości,
- poprawa i monitorowanie warunków zdrowotnych,
- ochrona środowiska.

Artykuł 26

1. Wsparcie zostanie udzielone osobom ostatecznie odpowiedzialnym za finansowanie inwestycji w przedsiębiorstwach:

- których rentowność można wykazać,

oraz

- które spełniają minimalne standardy dotyczące środowiska, higieny i warunków bytowania zwierząt.

1. Inwestycja musi służyć poprawie sytuacji w sektorze podstawowej produkcji rolnej, którego to dotyczy. Musi też gwarantować producentom takich podstawowych produktów odpowiedni udział w uzyskanych zyskach ekonomicznych.

2. Muszą zostać wykazane odpowiednie dowody potwierdzające, że można znaleźć normalny rynek zbytu dla tych produktów.

Artykuł 27

1. Inwestycja będzie dotyczyła przetwarzania i sprzedaży produktów objętych załącznikiem I do Traktatu, z wyłączeniem produktów związanych z rybołówstwem.

2. Inwestycje będą odpowiadały kryteriom ustalającym priorytety i wskazującym jakie rodzaje inwestycji nie są uprawnione do wsparcia.

Artykuł 28

1. Następujące rodzaje inwestycji będą wyłączone ze wsparcia:

- inwestycje na poziomie handlu detalicznego,
- inwestycje w przetwórstwo i sprzedaż produktów pochodzących z krajów trzecich.

1. Całkowita wielkość wsparcia, wyrażona jako procent wartości uprawnionej inwestycji, jest ograniczona maksymalnie do:

- a) 50% w regionach objętych Celem 1;
- b) 40% w innych regionach.

ROZDZIAŁ VIII

LEŚNICTWO

Artykuł 29

1. Wsparcie dla leśnictwa będzie przyczyniało się do utrzymania i rozwoju ekonomicznych, ekologicznych i społecznych funkcji lasów na terenach wiejskich.
2. Wsparcie takie będzie promowało w szczególności jeden lub więcej z poniższych celów:
  - zrównoważone zarządzanie lasem oraz rozwój leśnictwa,
  - utrzymanie i poprawa stanu zasobów leśnych,
  - powiększenie obszarów zalesionych.
1. Wsparcie takie będzie udzielane tylko lasom i obszarom znajdującym się w posiadaniu właścicieli prywatnych, ich stowarzyszeń, gmin lub stowarzyszeń gmin. Ograniczenie to nie będzie miało zastosowania w odniesieniu do działań przewidzianych w szóstym myślunku art. 30 ust. 1.
2. Wsparcie takie będzie przyczyniało się do realizacji przedsięwzięć podejmowanych przez Wspólnotę i państwa członkowskie na poziomie międzynarodowym. Będzie się ono opierało o programy leśne na poziomie krajowym lub niższym, lub o inne równoważne narzędzia, które powinny uwzględniać zobowiązania podjęte na Konferencjach ministerialnych sprawie ochrony lasów w Europie.
3. Działania proponowane w ramach niniejszego rozporządzenia na obszarach zaklasyfikowanych na podstawie rozporządzenia Rady nr 2158/92/EWG, z dnia 23 lipca 1992 r, w sprawie ochrony lasów Wspólnoty przed pożarami ⁽¹⁾ jako obszary o wysokim lub średnim ryzyku pożarów leśnych, muszą stosować się do planów ochrony lasów przygotowanych przez państwa członkowskie zgodnie z rozporządzeniem nr 2158/92/EWG.

Artykuł 30

1. Wsparcie dla leśnictwa będzie dotyczyło jednego lub więcej z poniższych działań:
  - zalesienie terenu nie kwalifikujących się na mocy art. 31, pod warunkiem, że zalesienie to jest dostosowane do lokalnych warunków, także środowiskowych,
  - inwestycje w lasach mające na celu znaczne zwiększenie ich wartości ekonomicznej, ekologicznej i społecznej,
  - inwestycje w celu poprawienia i racjonalizacji zbierania, przetwarzania i sprzedaży produktów leśnych; inwestycje związane z użyciem drewna jako surowca będą ograniczone do prac poprzedzających przetwórstwo przemysłowe,
  - promocja nowych rynków dla zastosowania i sprzedaży produktów leśnych,
  - zakładanie stowarzyszeń właścicieli lasów w celu pomocy ich członkom w prowadzeniu zrównoważonej i efektywnej gospodarki leśnej,

---

⁽¹⁾ Dz.U. WE nr L 217, z 31.07.1992, s. 3. Rozporządzenie zmienione przez rozporządzenie nr 308/97/WE (Dz.U. WE nr L 51, z 21.02.1997, s. 2).

- przywracanie potencjału produkcji leśnej, zniszczonego naturalną katastrofą i pożarem oraz wprowadzanie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych.
1. Przepisy przedstawione w rozdziałach I i VII, za wyjątkiem drugiego akapitu art. 7, stosują się odpowiednio do inwestycji.

Artykuł 31

1. Wsparcie będzie udzielone na zalesianie terenów rolniczych, pod warunkiem, że takie zalesianie będzie dostosowane do lokalnych warunków, w tym także środowiskowych.

Wsparcie takie, oprócz kosztów sadzenia, może obejmować:

- coroczną premię na każdy hektar zalesionej ziemi dla pokrycia kosztów utrzymania, przez okres do pięciu lat,
- coroczną premię na każdy hektar zalesionej ziemi dla pokrycia utraty dochodu z powodu zalesienia, przez okres do 20 lat. Premię tę mogą otrzymywać rolnicy, lub ich stowarzyszenia, którzy uprawiali tę ziemię przed jej zalesieniem lub każda inna osoba prywatna.

1. Wsparcie dla zalesiania terenów rolniczych, podejmowanego przez władze publiczne, pokryje jedynie koszty założenia.
2. Wsparcie dla zalesiania terenów rolniczych nie będzie przyznawane:
  - rolnikom korzystającym ze wsparcia w postaci wcześniejszej emerytury,
  - w odniesieniu do hodowli choinek świątecznych.

W przypadku szybko rosnących gatunków hodowanych w krótkim okresie, wsparcie w celu zalesiania będzie udzielane jedynie w odniesieniu do kosztów sadzenia drzewek.

1. Maksymalne wsparcie Wspólnoty w postaci dorocznej premii przyznawanej dla pokrycia utraty przychodu zawarte jest w załączniku.

Artykuł 32

1. Mając na celu:
  - utrzymanie i poprawę stabilności ekologicznej lasów, tam gdzie rola ochronna i ekologiczna tych lasów stanowi interes publiczny i gdzie koszty działań na rzecz utrzymania i odnowy lasów przekraczają dochód z leśnictwa;
  - utrzymanie w przedsięwzięciach rolniczych pasów pozbawionych drzew w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się pożarów,

płatności dla poszczególnych przedsięwzięć będą przyznawane beneficjentom pod warunkiem, że w sposób zrównoważony zostaną zapewnione wartości ochronne i ekologiczne lasów, a działania, które mają zostać zrealizowane zostaną zapisane w umowie zawierającej także specyfikację kosztów.

1. Płatności będą ustalane pomiędzy maksymalnymi i minimalnymi kwotami wyszczególnionymi w załączniku, przy uwzględnieniu rzeczywistych kosztów działań, jak wcześniej zastrzeżono to w umowie.

ROZDZIAŁ IX

PROMOWANIE DOSTOSOWANIA I ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

Artykuł 33

Wsparcie zostanie udzielone przedsięwzięciom, które odnoszą się do działalności rolniczej i jej konwersji oraz do działalności wiejskiej, która nie podlega zakresowi żadnych innych przedsięwzięć, o których mowa w niniejszym tytule.

Przedsięwzięcia te będą obejmować:

- meliorację,
- reparcelację,
- tworzenie systemu usług na wsi związanych z prowadzeniem działalności rolniczej,
- sprzedaż produktów rolnych dobrej jakości,
- podstawowe usługi na rzecz gospodarki i ludności wiejskiej,
- odbudowa i rozwój wsi, oraz ochrona i zachowanie dziedzictwa wsi,
- zróżnicowanie działalności rolniczej i działalności zbliżonej do rolniczej w celu zapewnienia zróżnicowanej działalności lub alternatywnych dochodów,
- gospodarka zasobami wodnymi wsi,
- rozwój i poprawa infrastruktury związanej z rozwojem rolnictwa,
- zachęcanie do prowadzenia działalności związanej z turystką i rzemiosłem,
- ochrona środowiska w powiązaniu z rolnictwem, leśnictwem i zachowaniem krajobrazu, a także z poprawą warunków bytowania zwierząt gospodarskich,
- przywrócenie rolniczego potencjału produkcyjnego zniszczonego naturalnymi katastrofami oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych,
- inżynieria finansowa.

ROZDZIAŁ X

ZASADY ZASTOSOWANIA

Artykuł 34

Szczegółowe zasady zastosowania tego tytułu zostaną przyjęte zgodnie z procedurą przedstawioną w art. 50 ust. 2 rozporządzenia nr 1260/1999/WE.

Zasady te mogą w szczególności definiować:

- zasady wsparcia inwestycji w gospodarstwach rolniczych (art. 4-7), uwzględniając ograniczenia wynikające z zastosowania art. 6.
- okres i warunki poprawienia rentowności gospodarstwa rolnego oraz warunki użytkowania i przekazywania ziemi w przypadku wcześniejszych emerytur (art. 11 ust. 2),
- warunki przyznawania i obliczania dodatków wyrównawczych dla obszarów znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji, uwzględniając przypadek komunalnego użytkowania gruntów rolnych (art. 14 i 15) oraz wypłat rekompensat na obszarach podlegających ograniczeniom z powodu środowiska (art. 16),
- warunki regulujące przyznawanie zobowiązań agro-środowiskowych (art. 23 i 24),
- wybór kryteriów dla inwestycji mających na celu poprawę przetwórstwa i sprzedaży produktów rolnych (art. 27 ust. 2),
- warunki odnoszące się do przedsięwzięć leśnych (rozdział VIII).

Zgodnie z tą samą procedurą, Komisja może uchylać w stosunku do najbardziej odległych regionów przepis, który ich dotyczy, znajdujący się w drugim myślniku art. 28 ust. 1, pod warunkiem, że przetwarzane produkty są przeznaczone na rynek w tym regionie.

TYTUŁ III

OGÓLNE ZASADY, WARUNKI ADMINISTRACYJNE I FINANSOWE

ROZDZIAŁ I

ZASADY OGÓLNE

Sekcja I

Wsparcie z EAGGF

Artykuł 35

1. Wsparcie Wspólnoty dotyczące wcześniejszych emerytur (art. 10-12), obszarów znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji i obszarów podlegających ograniczeniom ze względu na środowisko (art. 13-21), agro-środowiska (art. 22-24) i zalesiania (art. 31), będzie finansowane we Wspólnocie z Sekcji Gwarancji EAGGF.
2. Wsparcie Wspólnoty dla innych działań na rzecz rozwoju wsi będzie finansowane przez EAGGF:
  - Sekcję Orientacji na obszarach objętych Celem 1,

- Sekcję Gwarancji na obszarach nie objętych Celem 1.
- 1. Wsparcie dla działań o których mowa w szóstym, siódmym i dziewiątym myślniku art. 33, będzie finansowane przez EAGGF na obszarach zakwalifikowanych jako obszary Celu 1 i 2 i obszary przejściowe, o ile finansowanie ich nie jest zapewnione przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF).

Artykuł 36

1. Uwzględniając wsparcie działań na rzecz rozwoju wsi, o których mowa w art. 35 ust. 2:
  - na obszarach objętych Celem 1, rozporządzenie nr 1260/1999/WE będzie stosowane zgodnie z uzupełnieniami przez zasady szczegółowe zawarte w niniejszym rozporządzeniu,
  - na obszarach objętych Celem 2, Rozporządzenie nr 1260/1999/WE będzie stosowane zgodnie z uzupełnieniami przez zasady szczegółowe zawarte w niniejszym rozporządzeniu, chyba, że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej.
1. Uwzględniając wsparcie działań na rzecz rozwoju wsi finansowanych przez Sekcję Gwarancji EAGGF, będą się stosowały szczegółowe zasady rozporządzenia nr 1260/1999/WE ⁽¹⁾ i zapisy przyjęte przy jego wdrażaniu, chyba, że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej.

Sekcja II

Zgodność i spójność

Artykuł 37

1. Wsparcie dla przedsięwzięć na rzecz rozwoju wsi będzie przyznawane jedynie dla przedsięwzięć zgodnych z prawem Wspólnoty.
2. Przedsięwzięcia takie będą zgodne z innymi politykami Wspólnoty i przedsięwzięciami realizowanymi w ramach tych polityk.

W szczególności zaś żadne przedsięwzięcie, które podlega niniejszemu rozporządzeniu, nie będzie uprawnione do wsparcia w ramach innych systemów pomocy Wspólnoty, jeżeli jest to niezgodne z warunkami szczegółowymi zawartymi w niniejszym rozporządzeniu.

3. Należy zapewnić spójność z innymi przedsięwzięciami wdrażanymi w ramach innych instrumentów wspólnej polityki rolnej. W szczególności należy zapewnić spójność pomiędzy: z jednej strony przedsięwzięciami na rzecz rozwoju wsi, z drugiej zaś strony przedsięwzięciami wdrażanymi w ramach organizacji wspólnego rynku, przedsięwzięć na rzecz poprawy jakości w rolnictwie oraz zdrowia, jak również pomiędzy różnymi przedsięwzięciami wspierającymi rozwój wsi.

Odpowiednio zatem żadne wsparcie w ramach niniejszego rozporządzenia nie może być przyznane na rzecz:

⁽¹⁾ Patrz strona 103 niniejszego Dziennika Urzędowego

- przedsięwzięć podlegających systemowi wsparcia w ramach organizacji wspólnego rynku, za wyjątkami, uzasadnionymi kryteriami celu, które mogą być określone zgodnie z art. 50,
  - przedsięwzięć wspierających projekty badawcze, w celu promowania produktów rolnych lub zwalczania chorób zwierząt.
1. Państwa członkowskie mogą ustanowić więcej, lub bardziej restrykcyjne warunki związanych z przyznawaniem wsparcia Wspólnoty na rzecz rozwoju wsi, pod warunkiem jednak, że warunki te będą zgodne z celami i wymaganiami zawartymi w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 38

1. Płatności nie mogą być dokonywane dla tego samego przedsięwzięcia na mocy niniejszego rozporządzenia oraz innego systemu wsparcia Wspólnoty.
2. Wsparcie kilku przedsięwzięć na mocy niniejszego rozporządzenia może być połączone jedynie pod warunkiem, że przedsięwzięcia te są ze sobą spójne i zgodne. Jeżeli jest to niezbędne, poziom wsparcia powinien zostać odpowiednio dostosowany.

Artykuł 39

1. Państwa członkowskie podejmą wszelkie niezbędne kroki dla zapewnienia zgodności i spójności przedsięwzięć wspierających rozwój wsi zgodnie z przepisami zawartymi w niniejszym rozdziale.
2. Plany rozwoju wsi przekazywane przez państwa członkowskie będą zawierały ocenę zgodności i spójności rozważanych przedsięwzięć na rzecz rozwoju wsi oraz wskazanie jakie działania zostały podjęte w celu zapewnienia zgodności i spójności.
3. Tam gdzie będzie to niezbędne przedsięwzięcia będą podlegały przeglądowi w celu zapewnienia zgodności i spójności.

ROZDZIAŁ II

PROGRAMOWANIE

Artykuł 40

1. Przedsięwzięcia na rzecz rozwoju wsi finansowane przez Sekcję Orientacji EAGGF będą tworzyć część programowania dla regionów Celu 1 zgodnie z rozporządzeniem nr 1260/1999/WE.
2. Przedsięwzięcia na rzecz rozwoju wsi inne niż te, o których mowa w art. 35 ust. 1, mogą tworzyć część programowania dla regionów Celu 2 zgodnie z rozporządzeniem nr 1260/1999/WE.
3. Inne przedsięwzięcia na rzecz rozwoju wsi, które nie tworzą części programowania zgodnie z ust. 1 i 2, będą przedmiotem programowania rozwoju zgodnie z art. 41-44.
4. Odnośnie do odpowiednich przedsięwzięć na rzecz rozwoju wsi, państwa członkowskie mogą przekazać do zatwierdzenia ogólne przepisy ramowe, które tworzą część programowania zgodnie z ust. 1-3, tak dalece jak jest to odpowiednie, mając na celu zachowanie jednolitych warunków.

Artykuł 41

1. Plany rozwoju wsi będą opracowane na poziomie geograficznym, który zostanie uznany za najbardziej odpowiedni. Plany będą przygotowywane przez odpowiednie władze desygnowane do tego przez państwo członkowskie, a następnie przekazywane Komisji Europejskiej, po skonsultowaniu ich z właściwymi władzami i organizacjami na odpowiednim szczeblu terytorialnym.
2. Przedsięwzięcia na rzecz wsparcia rozwoju wsi, które mają być podejmowane na jednym obszarze, będą zintegrowane, o ile to możliwe, w jeden plan. Tam gdzie potrzebne będzie stworzenie kilku planów, wskazane będą związki między przedsięwzięciami zawartymi w tych planach, a także zapewniona zostanie ich zgodność i spójność.

Artykuł 42

Plany rozwoju wsi będą obejmowały okres siedmiu lat, począwszy od 1 stycznia 2000r.

Artykuł 43

1. Plany rozwoju wsi będą zawierały:
  - opis ilościowy obecnej sytuacji pokazujący różnice, luki i potencjał rozwoju, zmobilizowane zasoby finansowe oraz główne wyniki działań realizowanych w poprzednim okresie programowania z uwzględnieniem dostępnych wyników ewaluacji,
  - opis proponowanej strategii, cele ilościowe tej strategii, wybrane priorytety rozwoju wsi oraz obszar geograficzny objęty strategią,
  - ocenę pokazującą oczekiwane skutki ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, a także wpływ na zatrudnienie,
  - całościową, indykatywną tabelę finansową przedstawiającą przewidywane krajowe i wspólnotowe zasoby finansowe odpowiadające każdemu priorytetowi rozwoju wsi, przekazaną w kontekście planu, oraz tam gdzie plan obejmuje tereny rolnicze objęte Celem 2, wyszczególniającą kwoty indykatywne dla przedsięwzięć na rzecz rozwoju wsi na tych obszarach z tytułu przepisów art. 33,
  - opis przedsięwzięć rozważanych w celu wdrożenia planów, w szczególności systemy pomocy, w tym punkty niezbędne dla oceny zasad konkurencji,
  - w danym przypadku, informację o potrzebach działań obejmujących badania, projekty demonstracyjne, szkolenia lub pomoc techniczną, odnoszących się do przygotowania, wdrażania lub dostosowania odpowiednich przedsięwzięć,
  - desygnowanie właściwych władz i odpowiedzialnych organów,
  - przepisy pozwalające zapewnić skuteczne i właściwe wdrażanie planów, w tym monitoring i ocenę; definicję wskaźników ilościowych oceny; postanowienia kontroli, sankcje i odpowiednie upowszechnianie,

- wyniki konsultacji i desygnowania stowarzyszonych władz i organów, jak również partnerów społecznych i ekonomicznych na odpowiednich szczeblach.
1. W swoich planach, państwa członkowskie:
    - zapewnią obecność na swoich terytoriach przedsięwzięć agro-środowiskowych, zgodnie ze swoimi specyficznymi potrzebami,
    - zapewnią istnienie koniecznej równowagi pomiędzy różnymi przedsięwzięciami związanymi z pomocą.

Artykuł 44

1. Plany rozwoju wsi zostaną przekazane nie później niż sześć miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.
2. Komisja oceni zaproponowane plany, aby stwierdzić czy są one zgodne z niniejszym rozporządzeniem. Na podstawie tych planów Komisja przyjmie dokumenty programujące rozwój wsi zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 50 ust. 2 rozporządzenia nr 1260/1999/WE, w ciągu sześciu miesięcy od przekazania planów.

ROZDZIAŁ III

PRZEDSIĘWZIĘCIA DODATKOWE ORAZ INICJATYWY WSPÓLNOTY

Artykuł 45

1. Stosownie do art. 21 ust. 2 rozporządzenia nr 1260/1999/WE, Komisja, wypełniając procedurę zawartą w art. 50 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia, może rozszerzyć zakres wsparcia z Sekcji Orientacji EAGGF poza to o czym mowa w art. 35 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, oraz zakres finansowania przedsięwzięć, które kwalifikują się na podstawie rozporządzeń Rady nr 1262/1999/WE ⁽¹⁾, nr 1261/1999/WE ⁽²⁾ i nr 1263/1999/WE ⁽³⁾, mając na celu wdrożenie wszystkich przedsięwzięć na rzecz rozwoju wsi w ramach inicjatywy Wspólnoty.
2. Z inicjatywy Komisji, Sekcja Gwarancji EAGGF może sfinansować badania związane z programowaniem rozwoju wsi.

ROZDZIAŁ IV

POSTANOWIENIA FINANSOWE

Artykuł 46

⁽¹⁾ Dz.U. WE nr L 161, z 26.06.1999, s. 48.

⁽²⁾ Dz.U. WE nr L 161, z 26.06.1999, s. 43.

⁽³⁾ Dz.U. WE nr L 161, z 26.06.1999, s. 54.

1. Wsparcie Wspólnoty na rzecz rozwoju wsi z Sekcji Gwarancji EAGGF będzie przedmiotem planowania finansowego i księgowości w ujęciu rocznym. Planowanie finansowe będzie tworzyło część programowania rozwoju wsi (art. 40 ust. 3) lub programowania związanego z Celem 2.
2. Komisja dokona wstępnej alokacji między państwa członkowskie, w podziale rocznym i stosując kryteria celu, które uwzględniają szczegółową sytuację oraz potrzeby, a także wysiłki, które mają być podjęte, w szczególności na rzecz środowiska, tworzenia miejsc pracy i zachowania krajobrazu.
3. Wstępna alokacja będzie dostosowana na podstawie rzeczywistych wydatków oraz zweryfikowanych prognoz wydatków przekazanych przez państwa członkowskie, uwzględniając cele programu. Będzie uwzględniała także dostępne środki, a także będzie zgodna z intensywnością pomocy terenom wiejskim objętym Celem 2.

Artykuł 47

1. Przepisy finansowe zawarte w art. 31 i 32, z wyjątkiem piątego akapitu ust. 1 tego artykułu, oraz w art. 34, 38 i 39 rozporządzenia nr 1260/1999/WE, nie będą się stosowały do wsparcia przedsięwzięć na rzecz rozwoju wsi w odniesieniu do Celu 2.

Komisja podejmie działania konieczne w celu zapewnienia skutecznego i spójnego wdrażania przedsięwzięć, które osiągną przynajmniej takie standardy jak te, o których mowa w pierwszym akapicie, w tym zasadę jednej władzy zarządzającej.

2. W przypadku przedsięwzięć objętych programowaniem rozwoju wsi, Wspólnota będzie uczestniczyła w finansowaniu, stosownie do zasad ustalonych w art. 29 i 30 rozporządzenia nr 1260/1999/WE.

W związku z tym:

- udział Wspólnoty nie będzie przekraczał 50% całkowitych kosztów kwalifikowanych i, w zasadzie, będzie równy przynajmniej 25% kwalifikowanych wydatków publicznych na obszarach nie objętych Celem 1 i Celem 2,
- dla inwestycji przynoszących dochód, będą stosowały się wielkości zawarte w art. 29 ust. 4 a) ii) oraz iii), a także b) ii) oraz iii) rozporządzenia nr 1260/1999/WE. Gospodarstwa rolne i leśne oraz przedsiębiorstwa zaangażowane w przetwórstwo i sprzedaż produktów rolnych i leśnych są w tym zakresie przedsiębiorstwami w rozumieniu art. 29 ust. 4 b) iii),
- wkład Wspólnoty w programowanie przedsięwzięć zawartych w art. 22-24 niniejszego rozporządzenia będzie stanowił 75% na obszarach objętych Celem 1 oraz 50% na innych obszarach.

Do takich płatności będzie się stosował piąty akapit art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 1260/1999/WE.

1. Wyплаты pomocy finansowej z Sekcji Gwarancji EAGGF mogą mieć formę zaliczek na wdrażanie programów lub wypłat na pokrycie rzeczywiście poniesionych wydatków.

ROZDZIAŁ V

MONITOROWANIE I OCENA

Artykuł 48

1. Komisja i państwa członkowskie zapewnią skuteczny monitoring wdrażania programów rozwoju wsi.
2. Monitoring będzie realizowany poprzez wspólnie uzgodnione procedury.

Monitoring będzie realizowany przez odniesienie do specyficznych wskaźników fizycznych i finansowych wcześniej uzgodnionych i ustalonych.

Państwa członkowskie będą przekazywały Komisji roczne raporty z dokonanych postępów.

3. W danych przypadkach zostaną utworzone komitety monitorujące.

Artykuł 49

1. Oszacowanie przedsięwzięć objętych programami rozwoju wsi będzie wykonywane na podstawie zasad ustalonych w art. 40-43 rozporządzenia nr 1260/1999/WE.
2. Sekcja Gwarancji EAGGF może, w ramach zasobów finansowych alokowanych na poszczególne programy, uczestniczyć w finansowaniu oszacowania w odniesieniu do rozwoju wsi w państwach członkowskich. Sekcja Gwarancji EAGGF może także z inicjatywy Komisji finansować oszacowanie na poziomie Wspólnoty.

ROZDZIAŁ VI

ZASADY WDRAŻAJĄCE

Artykuł 50

Szczegółowe zasady stosowania przepisów niniejszego tytułu zostaną przyjęte zgodnie z procedurą zawartą w art. 50 ust. 2 rozporządzenia nr 1260/1999/WE.

Zasady te mogą w szczególności określać szczegóły:

- przedstawiania planów rozwoju wsi (art. 41-44),
- przeglądu dokumentów programujących rozwój wsi,
- planowania finansowego, w szczególności dla zapewnienia dyscypliny budżetowej (art. 46) i udziału w finansowaniu (art. 47 ust. 2),
- monitoringu i oszacowania (art. 48-49),
- jak zapewnić zgodność między przedsięwzięciami na rzecz rozwoju wsi i przedsięwzięciami wspierającymi wprowadzanymi przez organizacje rynkowe (art. 37).

TYTUŁ IV

POMOC PAŃSTWA

Artykuł 51

1. Jeżeli przepisy niniejszego tytułu nie stanowią inaczej, to dla pomocy przyznawanej przez państwa członkowskie przedsięwzięciom na rzecz wsparcia rozwoju wsi będą stosowane art. 87-89 Traktatu.

Jednakże, przepisy art. 87-89 Traktatu nie będą się stosowały dla wkładu finansowego zapewnianego przez państwa członkowskie przedsięwzięciom będącym przedmiotem wsparcia Wspólnoty w zakresie art. 36 Traktatu, zgodnie z zapisami niniejszego rozporządzenia.

2. Pomoc dla inwestycji w gospodarstwach rolnych przekraczająca wielkości procentowe, o których mowa w art. 7, jest zakazana.

Zakaz ten nie stosuje się do pomocy inwestycjom wiążącym się z:

- inwestycjami podejmowanymi w przeważającym stopniu w interesie publicznym, wiążącymi się z zachowaniem tradycyjnego krajobrazu ukształtowanego przez działalność rolniczą i leśną lub przeniesieniem budynków gospodarskich,
- ochroną i poprawą stanu środowiska,
- poprawą warunków higieny w gospodarstwach hodowlanych oraz poprawą warunków bytowania zwierząt.

1. Pomoc państwa przyznawana rolnikom w celu zrekompensowania naturalnych utrudnień na obszarach znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji jest zakazana jeśli nie spełnia ona warunków, o których mowa w art. 14 i 15.
2. Pomoc państwa w celu wsparcia rolników, którzy podejmują zobowiązania agro-środowiskowe nie spełniające warunków zawartych w art. 22-24, jest zakazana. Dodatkowa pomoc, przekraczająca maksymalne stawki ustalone zgodnie z art. 24 ust. 2, może być jednak przyznana, jeśli jest to uzasadnione stosownie do ust. 1 niniejszego artykułu. W odpowiednio uzasadnionych, wyjątkowych przypadkach, może być udzielona derogacja w odniesieniu do minimalnego czasu trwania tych zobowiązań, zgodnie z art. 23 ust. 1.

Artykuł 52

W ramach zakresu zastosowania art. 36 Traktatu, pomoc państwa, która ma na celu zapewnienie dodatkowego finansowania przedsięwzięć na rzecz rozwoju wsi, którym zostało przyznane wsparcie Wspólnoty, będzie notyfikowana przez państwa członkowskie i zatwierdzana przez Komisję zgodnie z zapisami niniejszego rozporządzenia, jako część programowania, do którego odnosi się art. 40. Pierwsze zdanie art. 88 ust. 3 Traktatu nie będzie się stosowało do notyfikowanej w ten sposób pomocy.

TYTUŁ V

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 53

1. Jeżeli jakieś specyficzne przedsięwzięcia będą konieczne w celu ułatwienia przejścia od obowiązującego systemu do systemu ustanowionego niniejszym rozporządzeniem, przedsięwzięcia takie zostaną przyjęte przez Komisję zgodnie z procedurami zawartymi w art. 50 ust. 2 rozporządzenia nr 1260/1999/WE.
2. Przedsięwzięcia takie będą w szczególności przyjęte w celu zintegrowania istniejącego wsparcia Wspólnoty, przyjętego przez Komisję na okres wykraczający poza 1 stycznia 2000 r. lub bez żadnego ograniczenia czasowego, ze wsparciem na rzecz rozwoju wsi przewidzianym przez niniejsze rozporządzenie.

Artykuł 54

1. Art. 17 rozporządzenia Rady nr 1696/71/EWG, z dnia 26 lipca 1971, w sprawie wspólnej organizacji rynku chmielu ⁽¹⁾, zmienia się następująco:

“Artykuł 17

1. Przepisy prawne w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej stosują się do rynku produktów, o których mowa w art. 1 ust. 1, począwszy od daty wdrożenia zawartych tu przepisów.
  2. Pomoc, o której mowa w art. 8, jest przedmiotem częściowego finansowania przez Wspólnotę.
  3. Państwa członkowskie wypłacą producentom pomoc, o której mowa w art. 12, pomiędzy 16 października a 31 grudnia roku, w odniesieniu do którego wystąpiono o pomoc.
  4. Komisja, zgodnie z procedurą zawartą w art. 20, przyjmie zasady stosowania niniejszego artykułu”.
2. Art. 6 rozporządzenia Rady nr 404/93/EWG, z dnia 13 lutego 1993, w sprawie wspólnej organizacji rynku bananów ⁽²⁾, zmienia się następująco:

“Artykuł 6

1. Przez pięć kolejnych lat od momentu uznania, państwa członkowskie przyznają uznanym organizacjom producentów pomoc w celu zachęcenia do ich utworzenia i pomocy w ich obsłudze administracyjnej.
2. Pomoc taka:
  - w pierwszym, drugim, trzecim, czwartym i piątym roku stanowi odpowiednio 5%, 5%, 4%, 3% i 2% wartości produkcji sprzedawanej pod auspicjami organizacji producentów,
  - nie przekracza rzeczywistych kosztów utworzenia i obsługi administracyjnej organizacji, której to dotyczy,
  - wypłacana jest w ratach rocznych przez maksymalnie siedem kolejnych lat od daty uznania,

⁽¹⁾ Dz.U. WE nr L 175, z 4.08.1971, s. 1. Rozporządzenie zmienione przez rozporządzenie nr 1554/97/WE (Dz.U. WE nr L 208, z 2.08.1997, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. WE nr L 47, z 25.02.1993, s.1. Rozporządzenie zmienione przez rozporządzenie nr 1637/98/WE (Dz.U. WE nr L 210, z 28.07.1998, s. 28).

Wartość produkcji w każdym roku będzie obliczana na podstawie:

- rocznej wielkości rzeczywistej sprzedaży,
  - średniej ceny uzyskanej przez producenta.
1. Organizacje producentów wywodzące się z organizacji, których działalność jest już w dużym stopniu zgodna z warunkami stawianymi przez niniejsze rozporządzenie, będą kwalifikowane do wsparcia w ramach niniejszego artykułu tylko wówczas, jeśli powstały one z połączenia w celu bardziej skutecznego osiągnięcia celów, o których mowa w art. 5. Jednakże, w takim przypadku, pomoc będzie udzielona jedynie w odniesieniu do kosztów stworzenia organizacji (wydatki poniesione w związku z pracami przygotowawczymi, opracowaniem aktów założenia i statutów).
  2. Pomoc, o której mowa w niniejszym artykule będzie notyfikowana Komisji w raporcie państw członkowskich na zakończenie każdego roku finansowego”.
  3. Rozporządzenie Rady nr 2200/96/WE, z dnia 28 października 1996, w sprawie wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw ⁽¹⁾ zmienia się następująco:
    - a) Art. 15 ust. 6 otrzymuje następujące brzmienie:

“6. W tych regionach Wspólnoty gdzie stopień zorganizowania producentów jest szczególnie niski, państwa członkowskie mogą być upoważnione, w przypadku odpowiednio uzasadnionych próśb, do wypłacenia organizacjom producentów krajowej pomocy finansowej równej maksymalnie połowie wkładu producentów. Pomoc ta będzie dodatkową dla funduszu operacyjnego.

W przypadku państw członkowskich, w których organizacje producentów sprzedają mniej niż 15% produkcji owoców i warzyw i których produkcja owoców i warzyw stanowi przynajmniej 15% ich całkowitej produkcji rolnej, pomoc o której mowa w pierwszym akapicie może być częściowo zwrócona przez Wspólnotę na prośbę zainteresowanego państwa członkowskiego”.

- (a) Art. 52 otrzymuje następujące brzmienie :

“Artykuł 52

1. Wydatki związane z wypłatą rekompensaty wycofanej przez Wspólnotę oraz z finansowaniem przez Wspólnotę funduszu operacyjnego, specyficznych działań, do których odnosi się art. 17 i art. 53, 54 i 55, oraz kontroli ekspertów państw członkowskich udostępnianych Wspólnocie z zastosowaniem przepisów art. 40 ust. 1, zostaną uznane jako interwencja dla stabilizacji rynków rolnych w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1257/1999/WE (*).
2. Wydatki związane z pomocą przyznaną przez państwa członkowskie zgodnie z art. 14 oraz z drugim akapitem art. 15 ust. 6, zostaną uznane za interwencję w celu ustabilizowania rynków rolnych w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1257/1999/WE. Będą one uprawnione do częściowego sfinansowania przez Wspólnotę.
3. Komisja, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 46, przyjmie zasady stosowania ust. 2 niniejszego artykułu.

⁽¹⁾ Dz.U. WE nr L 297, z 21.11.1996, s. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem nr 857/1999/WE (Dz.U. WE nr L 108, z 27.04.1999, s. 7).

4. Przepisy tytułu VI będą się stosowały bez uszczerbku dla wprowadzenia rozporządzenia Rady nr 4045/89/EWG, z dnia 21 grudnia 1989, w sprawie bliższego zbadania przez państwa członkowskie transakcji tworzących część systemu finansowania przez Sekcję Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, i uchylającego dyrektywę 77/435/EWG (**).

(*) Dz.U. WE nr L 160, z 26.06.1999, s. 80

(**) Dz.U. WE nr L 388, z 30.12.1989, s. 17. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem nr 3235/94/WE (Dz.U. WE nr L 338, z 28.12.1994, s. 16)'.

Artykuł 55

1. Następujące rozporządzenia zostają uchylone:

- rozporządzenie nr 4256/88/EWG,
- rozporządzenia nr 950/97/WE, nr 951/97/WE, nr 952/97/WE oraz rozporządzenie nr 867/90/EWG,
- rozporządzenia nr 2078/92/EWG, nr 2079/92/EWG, nr 2080/92/EWG,
- rozporządzenie nr 1610/89/EWG.

1. Następujące przepisy zostają usunięte:

- art. 21 rozporządzenia nr 3763/91/EWG ⁽¹⁾,
- art. 32 rozporządzenia nr 1600/92/EWG ⁽²⁾,
- art. 27 rozporządzenia nr 1601/92/EWG ⁽³⁾,
- art. 13 rozporządzenia nr 2019/93/EWG ⁽⁴⁾,

1. Rozporządzenia uchylone i przepisy usunięte odpowiednio w ust. 1 i 2 będą stosowane w odniesieniu do działań zatwierdzonych przez Komisję w ramach tych rozporządzeń przed 1 stycznia 2000 r.
2. Dyrektywy Rady i Komisji przyjmujące listy obszarów znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji lub zmieniające takie listy zgodnie z art. 21 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 950/97/WE, pozostaną w mocy, chyba, że zostaną dalej zmienione w ramach programów

Artykuł 56

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

⁽¹⁾ Dz.U. WE nr L 356, z 24.12.1991, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. WE nr L 173, z 27.06.1992, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. WE nr L 173, z 27.06.1992, s. 13.

⁽⁴⁾ Dz.U. WE nr L 184, z 27.07.1993, s. 1.

Rozporządzenie będzie stosowane w odniesieniu do wsparcia od 1 stycznia 2000r.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 17 maja 1999 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

K.-H. FUNKE

ZAŁĄCZNIK

TABELA KWOT

Art.	Przeznaczenie pomocy	Euro	
8 ust. 2	Pomoc przy rozpoczynaniu prowadzenia gospodarstwa	25 000	
12 ust. 1	Wcześniejsze przejście na emeryturę	15 000 (*) 150 000 3 500 35 000	na osobę przekazującą gospodarstwo na rok całkowita kwota na osobę przekazującą gospodarstwo na robotnika na rok całkowita kwota na robotnika
15 ust. 3	Minimalny dodatek wyrównawczy Maksymalny dodatek wyrównawczy	25 (**) 200	na hektar ziemi użytkowanej rolniczo na hektar ziemi użytkowanej rolniczo
16	Maksymalna płatność	200	na hektar
24 ust. 2	Uprawy jednoroczne Specjalne uprawy wieloletnie Inne formy użytkowania ziemi	600 900 450	na hektar na hektar na hektar
31 ust. 4	Maksymalna roczna premia dla pokrycia utraconych dochodów z powodu zalesiania - dla rolników i ich stowarzyszeń - dla każdej innej osoby prywatnej	725 185	na hektar na hektar
32 ust. 2	Maksymalna płatność Minimalna płatność	40 120	na hektar na hektar

(*) Maksymalna roczna wypłata może być zwiększona maksymalnie dwukrotnie uwzględniając strukturę ekonomiczną gospodarstwa i cel przyspieszenia dostosowania struktur rolniczych.

(**) Kwota ta może być zmniejszona uwzględniając szczególne położenie geograficzne lub strukturę ekonomiczną gospodarstw na określonych obszarach, oraz w celu uniknięcia wypłaty zbyt dużych kwot wyrównawczych zgodnie z art. 15 ust. 1, drugi myślnik.

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) nr 1750/1999**z 23 lipca 1999 r.****ustalające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 dotyczącego wspierania rozwoju wsi ze środków Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji dla Rolnictwa (EAGGF)**

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

mając na względzie Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

mając na względzie Rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/1999 z 17 maja 1999 r. dotyczące wspierania rozwoju wsi ze środków Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji dla Rolnictwa (EAGGF) oraz wnoszące poprawki do niektórych rozporządzeń i uchylające niektóre rozporządzenia¹, a w szczególności jego artykuły 34 i 50,

- 1) zważywszy, że rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/1999 wprowadziło jednolite ramy prawne wspierania rozwoju wsi ze środków EAGGF, definiując w szczególności w tytule II środki wsparcia, ich cele oraz kryteria kwalifikacji; zważywszy, że wspomniane ramy prawne mają zastosowanie do wspierania rozwoju wsi w całej Wspólnocie;
- 2) zważywszy, że w celu uzupełnienia wspomnianych ram prawnych należy przyjąć szczegółowe zasady; zważywszy, że zasady te winny być zgodne z zasadą pomocniczości, a zatem powinny ograniczać się do zasad niezbędnych do przyjęcia na poziomie Wspólnoty;
- 3) zważywszy, że szczegółowe zasady określające kryteria kwalifikacji różnych środków rozwoju wsi powinny uwzględniać doświadczenia uzyskane podczas stosowania istniejących instrumentów na podstawie rozporządzeń Rady, które zostały uchylone zgodnie z artykułem 55 ustęp 1 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999;
- 4) zważywszy, że rozporządzenie (WE) nr 1257/1999 określa trzy podstawowe warunki odnośnie do wspierania inwestycji w gospodarstwach rolnych i w zakładach przetwórczych, a także wspierania młodych rolników; zważywszy, że należy określić termin spełnienia tych warunków, włącznie z terminem wykazania ekonomicznej rentowności gospodarstwa rolnego wnioskującego o zapomogę inwestycyjną, co powinno opierać się na ocenie perspektyw gospodarstwa;
- 5) zważywszy, że w odniesieniu do inwestycji w gospodarstwach rolnych i w zakładach przetwórczych wsparcie ze strony Wspólnoty jest uwarunkowane znalezieniem zwykłych rynkowych możliwości zbytu dla ich produktów; zważywszy, że należy ustalić zasady oceny tych możliwości zbytu;
- 6) zważywszy, że wspieranie szkoleń zawodowych nie powinno obejmować kształcenia rolniczego i leśniczego w zwykłym trybie;
- 7) zważywszy, że warunki dotyczące wcześniejszej emerytury powinny opierać się na doświadczeniu zdobytym w ramach programu wsparcia wprowadzonego rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2079/92², zmienionym ostatnio przez rozporządzenie Komisji (WE) nr 2773/95³;
- 8) zważywszy w szczególności, że należy rozwiązać określone problemy związane przekazywaniem gospodarstwa przez kilku przekazujących oraz z przekazywaniem gospodarstwa przez rolnika dzierżawcę;

¹ Dz. Urz. L 160, 26.06.1999, str. 80.

² Dz. Urz. L 215, 30.07.1992, str. 91.

³ Dz. Urz. L 288, 01.12.1995, str. 37.

- 9) zważywszy, że na obszarach o mniej korzystnych warunkach, jeśli chodzi o grunty eksploatowane wspólnie przez kilku rolników, kompensacje powinny być dostępne dla każdego rolnika eksploatującego te grunty z uwzględnieniem zakresu jego praw do eksploatacji;
- 10) zważywszy, że szczegółowe zasady wsparcia rolno-środowiskowego powinny opierać się na doświadczeniu zdobytym w ramach programów wsparcia wprowadzonych rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2078/92 z 30 czerwca 1992 r.¹, zmienionym ostatnio przez rozporządzenie Komisji (WE) nr 2772/95² i uwzględniać w szczególności istniejące zasady ustanowione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 746/96³, zmienionym ostatnio przez rozporządzenie Komisji (WE) nr 435/97⁴;
- 11) zważywszy, że określenie warunków minimalnych, które rolnicy muszą spełnić w związku z różnymi przedsięwzięciami rolno-środowiskowymi powinny zapewniać zrównoważone stosowanie wsparcia rolno-środowiskowego z uwzględnieniem jego celów i przyczyniać się w ten sposób do trwałego rozwoju wsi;
- 12) zważywszy, że należy określić kryteria wyboru inwestycji mających na celu poprawę przetwórstwa i sprzedaży produktów rolnych; zważywszy, że, biorąc pod uwagę doświadczenie zdobyte w ramach istniejącego programu wsparcia, wprowadzonego rozporządzeniem Rady (WE) nr 915/97⁵, kryteria te powinny opierać się raczej na zasadach ogólnych niż sektorowych;
- 13) zważywszy, że należy wprowadzić derogację od przepisu zawartego w drugim akapicie artykułu 28 ustęp 1 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999, który wyklucza wspieranie inwestycji w przetwórstwie i wprowadzaniu na rynek produktów pochodzących z krajów trzecich w najbardziej oddalonych regionach Wspólnoty; zważywszy, że derogacja ta powinna jednak podlegać pewnym warunkom;
- 14) zważywszy, że niektóre lasy wykluczone ze wsparcia dla leśnictwa na mocy artykułu 29 ustęp 3 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999 powinny być dodatkowo zdefiniowane;
- 15) zważywszy, że należy przyjąć szczegółowe warunki wsparcia przyznawanego na zalesienie gruntów rolnych i płatności przyznawanych na działania podejmowane celem utrzymania i poprawy ekologicznej stabilności lasów;
- 16) zważywszy, że zgodnie z artykułem 33 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999 przyznaje się wsparcie na inne środki związane z działalnością rolniczą i jej przestawieniem oraz na działania dotyczące obszarów wiejskich pod warunkiem, że nie wchodzi one w zakres żadnych innych środków rozwoju wsi; zważywszy, że ze względu na dużą różnorodność środków, które mogłyby podpadać pod niniejszy artykuł, właściwe wydaje się pozostawienie określania warunków wsparcia przede wszystkim w gestii państw członkowskich, jako części ich programów;
- 17) zważywszy, że należy ustanowić zasady wspólne dla większej liczby środków, zapewniające w szczególności wspólne standardy dobrych praktyk rolniczych w przypadkach, w których dane środki odnoszą się do tego kryterium, oraz gwarantujące taką elastyczność przedsięwzięć długoterminowych, jaka jest potrzebna w celu uwzględnienia zdarzeń mogących wpłynąć na związane z nimi zobowiązania, jednakże w sposób nie zagrażający efektywnemu wdrażaniu różnych środków wsparcia;
- 18) zważywszy, że należy wyraźnie rozgraniczyć finansowanie wspierania rozwoju wsi od finansowania wsparcia w ramach wspólnych organizacji rynków; zważywszy, że wszelkie wyjątki od zasady, według której środki wchodzące w zakres programów wsparcia w ramach wspólnych organizacji rynków nie powinny kwalifikować się do wspierania rozwoju wsi, powinny być przedmiotem propozycji państw członkowskich w ramach programów rozwoju wsi zgodnie z ich szczególnymi potrzebami i w oparciu o przejrzystą procedurę;
- 19) zważywszy, że płatności dokonywane w związku z wspieraniem rozwoju wsi powinny być dokonywane w pełni na rzecz beneficjentów;

---

¹ Dz. Urz. L 215, 30.07.1992, str. 85.

² Dz. Urz. L 288, 01.12.1995, str. 35.

³ Dz. Urz. L 102, 25.04.1996, str. 19.

⁴ Dz. Urz. L 67, 07.03.1997, str. 2.

⁵ Dz. Urz. L 142, 02.03.1997, str. 2.

- 20) zważywszy, że należy przyjąć szczegółowe zasady przedkładania planów rozwoju wsi oraz ich rewizji;
- 21) zważywszy, że w celu ułatwienia sporządzania planów rozwoju wsi oraz ich rozpatrywania i zatwierdzania przez Komisję należy określić wspólne zasady dotyczące struktury i zawartości tych planów na podstawie wymogów opisanych w szczególności w artykule 43 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999;
- 22) zważywszy, że należy ustalić warunki wprowadzania poprawek do programów rozwoju wsi celem umożliwienia ich efektywnego i szybkiego rozpatrywania przez Komisję;
- 23) zważywszy, że tylko te poprawki, które zawierają istotne zmiany programów rozwoju wsi powinny podlegać procedurze właściwej dla komitetu zarządzającego; zważywszy, że odnośnie do innych poprawek decyzje powinny podejmować państwa członkowskie i informować o nich Komisję;
- 24) zważywszy, że należy przyjąć szczegółowe przepisy w zakresie planowania finansowego i udziału w finansowaniu środków, które mają być finansowane przez Sekcję Gwarancji EAGGF zgodnie z artykułem 35 ustęp 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999;
- 25) zważywszy, że w związku z tym państwa członkowskie powinny regularnie przekazywać Komisji sprawozdania w sprawie stanu finansowania środków rozwoju wsi;
- 26) zważywszy, że konieczne jest podjęcie środków zapewniających efektywne wydatkowanie funduszy zarezerwowanych na wspieranie rozwoju wsi poprzez przyjęcie przepisu dotyczącego w szczególności wstępnej płatności zaliczki i niezbędnych dostosowań przyznawanych środków finansowych do potrzeb i do wcześniejszych wyników;
- 27) zważywszy, że w uzupełnieniu szczegółowych zasad ustanowionych przez niniejsze rozporządzenie należy stosować ogólne zasady dotyczące dyscypliny budżetowej, a w szczególności zasady dotyczące niepełnych lub nieprawidłowych deklaracji ze strony państw członkowskich;
- 28) zważywszy, że szczegółowe rozwiązania w zakresie finansowego zarządzania środkami rozwoju wsi będą podlegać zasadom wykonawczym przyjętym dla rozporządzenia Rady (WE) nr 1258/1999 z 17 maja 1999 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej¹;
- 29) zważywszy, że procedury i wymogi dotyczące monitorowania i oceny powinny być ustalone w oparciu o zasady stosowane do innych środków wsparcia wspólnotowego, w szczególności do Funduszy Strukturalnych zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1260/1999 z 21 czerwca 1999 ustalającym ogólne przepisy dotyczące Funduszy Strukturalnych²;
- 30) zważywszy, że przepisy administracyjne powinny pozwolić na lepsze zarządzanie, monitorowanie i kontrolę wsparcia na rozwój wsi; zważywszy, że dla uproszczenia stosowanie środków powinno w miarę możliwości opierać się na zasadach istniejących, takich jak zintegrowany system zarządzania i kontroli opisany w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 3508/92³, zmienionym ostatnio przez rozporządzenie (WE) nr 1036/99⁴ i rozporządzeniem Komisji (EWG) nr 3887/92⁵, zmienionym ostatnio przez rozporządzenie (WE) nr 1678/98⁶;
- 31) zważywszy, że należy przewidzieć, zarówno na szczeblu Wspólnoty jak i państw członkowskich, system nakładanych kar;
- 32) zważywszy, że należy uchylić rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2084/80⁷, (EWG) nr 220/91⁸, zmienione ostatnio przez rozporządzenie (WE) nr 1183/98⁹, rozporządzenie (WE) nr 860/94¹, (WE) nr 1025/94², (WE)

¹ Dz. Urz. L 160, 26.06.1999, str. 103.

² Dz. Urz. L 16, 26.06.1999, str. 1.

³ Dz. Urz. L 355, 05.12.1992, str. 1.

⁴ Dz. Urz. L 127, 21.05.1999, str. 4.

⁵ Dz. Urz. L 391, 31.12.1992, str. 36.

⁶ Dz. Urz. L 212, 30.07.1998, str. 23.

⁷ Dz. Urz. L 203, 05.06.1980, str. 9.

⁸ Dz. Urz. L 26, 31.01.1991, str. 15.

⁹ Dz. Urz. L 164, 09.06.1998, str. 5.

nr 1054/94³, (WE) nr 1282/94⁴, (WE) nr 1404/04⁵, (WE) nr 1682/94⁶, (WE) nr 1844/94⁷, (WE) nr 746/96, a także decyzje Komisji 92/522/EWG⁸ i 94/173/WE⁹, których przepisy tracą moc i zostają zastąpione przepisami niniejszego rozporządzenia;

33) zważywszy, że Komitet ds. Struktur Rolnych i Rozwoju Wsi nie wydał opinii w terminie wyznaczonym przez jego przewodniczącego,

PRZYJĘŁA NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

CEL

Artykuł 1

Niniejsze rozporządzenie ustala szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

ROZDZIAŁ II

ŚRODKI ROZWOJU WSI

DZIAŁ 1

Inwestycje w gospodarstwach rolnych

Artykuł 2

Warunki ustalone w artykule 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 winny być spełnione w chwili podejmowania indywidualnej decyzji o przyznaniu wsparcia.

Jednakże, jeśli inwestycje dokonywane są w celu uzyskania zgodności z nowo wprowadzonymi standardami w zakresie ochrony środowiska, higieny i dobrostanu zwierząt wsparcie może zostać przyznane w celu osiągnięcia nowych standardów. W tym przypadku można przewidzieć pewien okres czasu na spełnienie tych minimalnych standardów w przypadkach, w których okres taki jest niezbędny dla rozwiązania określonych problemów w osiąganiu tych standardów i w których okres ten jest zgodny z właściwymi odrębnymi przepisami.

Artykuł 3

1. Dla celów artykułu 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999, istnienie zwykłych rynkowych możliwości zbytu oceniane jest na odpowiednim poziomie z uwagi na:

- a) produkty, o które chodzi,
- b) rodzaje inwestycji;
- d) istniejący i przewidywany potencjał.

---

¹ Dz. Urz. L 99, 19.04.1994, str. 7

² Dz. Urz. L 112, 03.05. 1994, str. 27.

³ Dz. Urz. L 115, 06.05. 1994, str. 6.

⁴ Dz. Urz. L 140, 03.06. 1994, str. 14.

⁵ Dz. Urz. L 154, 21.06. 1994, str. 8.

⁶ Dz. Urz. L 178, 12.07. 1994, str. 42.

⁷ Dz. Urz. L 192, 28.07. 1994, str. 9.

⁸ Dz. Urz. L 329, 16.11.1992, str. 1.

⁹ Dz. Urz. L 79, 23.03. 1994, str. 29.

2. Uwzględnia się wszelkie ograniczenia produkcji lub limity wsparcia ze strony Wspólnoty w ramach wspólnych organizacji rynków.

3. Jeśli w ramach wspólnej organizacji rynków ograniczenia produkcji lub limity wsparcia ze strony Wspólnoty istnieją na poziomie indywidualnych rolników, gospodarstw lub zakładów przetwórczych, wsparcia nie uzyska żadna inwestycja, które zwiększałaby produkcję z przekroczeniem tych ograniczeń i limitów.

Artykuł 4

1. Jeśli inwestycje są przedsięwzięte przez młodych rolników, maksymalna wielkość inwestycji kwalifikującej się, o której mowa w drugim zdaniu drugiego ustępu artykułu 7 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999, może być przedmiotem wniosku w okresie do pięciu lat po ich osiedleniu się.

2. Ustęp drugi artykułu 5 również stosuje się do inwestycji przedsięwziętych przez młodych rolników w okresie pięciu lat od ich osiedlenia się.

DZIAŁ 2

Osiedlanie się młodych rolników

Artykuł 5

Warunki ustalone w artykule 8 ustęp 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 winny być spełnione w chwili podjęcia indywidualnej decyzji o przyznaniu wsparcia.

Jednakże w tej mierze, w jakiej dotyczy to umiejętności i kompetencji zawodowych, rentowności ekonomicznej i minimalnych standardów w zakresie środowiska, higieny i dobrostanu zwierząt, na spełnienie tych warunków może być przyznany okres nie przekraczający trzech lat, o ile okres dostosowawczy jest konieczny dla ułatwienia osiedlenia się młodego rolnika lub strukturalnego dostosowania jego gospodarstwa.

DZIAŁ 3

Szkolenia

Artykuł 6

Wspieranie szkoleń zawodowych nie obejmuje kursów lub szkoleń, które stanowią część zwykłych programów lub systemów edukacji rolniczej lub leśniczej na poziomie średnim lub wyższym.

DZIAŁ 4

Wcześniejsza emerytura

Artykuł 7

Jeśli gospodarstwo jest przekazywane przez kilku przekazujących, ogólne wsparcie ograniczone jest do sumy przewidzianej dla jednego przekazującego.

Artykuł 8

Niehandlowa działalność rolnicza kontynuowana przez przekazującego gospodarstwo zgodnie z pierwszym akapitem artykułu 11 ustęp 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 nie kwalifikuje się do uzyskania wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej.

Artykuł 9

Rolnik dzierżawca może przekazać zwolnione grunty właścicielowi pod warunkiem, że upłynął okres dzierżawy i że spełnione są warunki dotyczące danego przejmującego określone w artykule 11 ustęp 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999.

Artykuł 10

Zwolnione grunty mogą zostać objęte operacją ponownego wyznaczenia działek lub zwykłej wymiany działek.

W takich przypadkach warunki stosujące się do zwolnionych gruntów stosują się do powierzchni odpowiadającej powierzchni zwolnionych gruntów.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że zwolnione grunty są obejmowane przez organ, który zobowiązuje się do ich przekazania w późniejszym terminie osobie przejmującej, która spełnia warunki ustalone odnośnie do wcześniejszej emerytury.

DZIAŁ 5

Obszary o niekorzystnych warunkach i obszary, których dotyczą ograniczenia środowiskowe

Artykuł 11

Kompensacje przyznawane w stosunku do gruntów eksploatowanych wspólnie przez kilku rolników dla celów wypasania mogą być przyznane każdemu rolnikowi eksploatującemu te grunty proporcjonalnie do jego eksploatacji lub praw do eksploatacji tych gruntów.

DZIAŁ 6

Środki rolno-środowiskowe

Artykuł 12

Zobowiązania dotyczące ekstensyfikacji hodowli zwierząt albo opanowania hodowli winny spełniać następujące warunki:

- a) gospodarowanie na użytkach zielonych jest kontynuowane,
  - b) zwierzęta są rozmieszczane na obszarze gospodarstwa w taki sposób, aby cała powierzchnia pastwisk została utrzymana i aby uniknąć zarazem nadmiernego wypasania i niedostatecznej eksploatacji
- i
- c) obsada zwierząt musi być określona z uwzględnieniem wszystkich wypasanych zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie lub, w przypadku zobowiązania mającego na celu ograniczenie wymywania substancji organicznych, wszystkich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie objętych danym zobowiązaniem.

Artykuł 13

Wsparcie może obejmować zobowiązania rolno-środowiskowe do:

- a) chowu zwierząt gospodarskich ras lokalnych, pochodzących z danego obszaru i zagrożonych wyginięciem,
- i
- b) ochrony genetycznych zasobów roślinnych naturalnie dostosowanych do warunków lokalnych i regionalnych i zagrożonych wyradzaniem genetycznym.

Lokalne rasy i genetyczne zasoby roślinne muszą odgrywać rolę w zachowaniu środowiska naturalnego na obszarze, do którego środki będą stosowane.

Artykuł 14

Dla celów drugiego podpunktu artykułu 24 ustęp 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 nakłady kapitałowe są uznawane za niedochodowe pod warunkiem, że zwykle nie prowadzą do żadnego znaczącego zwiększenia wartości netto lub zyskowności gospodarstwa.

Artykuł 15

Zobowiązania rolno-środowiskowe wychodzące poza minimalny okres pięciu lat, o których mowa w artykule 23 ustęp 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 nie są przyjmowane na okres dłuższy niż okres, który jest konieczny do wystąpienia ich skutków środowiskowych. Nie powinien być on dłuższy niż 10 lat, z wyjątkiem przypadku szczególnych zobowiązań, dla który dłuższy okres uznawany jest za niezbędny.

Artykuł 16

Różne zobowiązania rolno-środowiskowe mogą być łączone między sobą pod warunkiem, że się uzupełniają i są kompatybilne.

W przypadku takiego połączenia poziom wsparcia uwzględnia utratę dochodu i dodatkowe koszty wynikające z połączenia.

Artykuł 17

1. Poziomem referencyjnym do wyliczania utraconego dochodu i dodatkowych kosztów wynikających z podjętych zobowiązań jest poziom właściwy zwykle stosowanej dobrej praktyce gospodarowania na obszarze, do którego stosują się dane środki rolno-środowiskowe.

W przypadkach uzasadnionych sytuacją agronomiczną i gospodarczą, skutki pozbycia się gruntów lub zaprzestania niektórych praktyk gospodarowania mogą być uwzględnione.

2. Płatności nie mogą być dokonywane na jednostkę produkcyjną, z wyjątkiem wsparcia na chów zwierząt gospodarskich zagrożonych wyginięciem, które może być wypłacane na jednostkę hodowlaną lub na sztukę chowanych zwierząt. W przypadkach, w których zobowiązania wyrażane są zwykle w jednostkach innych niż jednostki powierzchni, państwa członkowskie mogą wyliczać płatności na podstawie tych jednostek.

Państwa członkowskie zapewnią przestrzeganie maksymalnych rocznych sum kwalifikujących się do uzyskania wsparcia ze strony Wspólnoty zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999. W tym celu państwa członkowskie mogą:

a) ustalić limit w stosunku do liczby jednostek na hektar gospodarstwa, do którego stosują się zobowiązania rolno-środowiskowe

lub

b) określić ogólną sumę maksymalną w stosunku do każdego gospodarstwa i zapewnić zgodność płatności dla każdego gospodarstwa z tym limitem.

3. Ograniczenia użycia nawozów, środków ochrony roślin lub innych środków stanowią podstawę płatności, jedynie jeśli ograniczenia te są technicznie i ekonomicznie wymierne.

Artykuł 18

Państwa członkowskie określają na podstawie obiektywnych kryteriów potrzeby w zakresie środków zachęcających zgodnie z trzecim akapitem artykułu 24 ustęp 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999.

Środki zachęcające nie przekraczają 20% utraconego dochodu lub dodatkowych kosztów wnikających z podjętego zobowiązania, z wyjątkiem przypadku szczególnych zobowiązań, w odniesieniu do których wyższa stawka uznawana jest za niezbędną dla efektywnego wdrożenia danych środków.

Artykuł 19

Rolnik podejmujący zobowiązanie rolno-środowiskowe w stosunku do części gospodarstwa winien spełniać co najmniej standardy zwykle stosowanej dobrej praktyki w całym gospodarstwie.

Artykuł 20

1. Państwa członkowskie mogą zezwolić na przekształcenie danego zobowiązania w inne zobowiązanie podczas okresu ważności zobowiązań pod warunkiem, że:

- a) jakakolwiek tego rodzaju zmiana stanowi niekwestionowaną korzyść dla środowiska,
- b) istniejące zobowiązanie zostaje w znacznym stopniu wzmocnione,
- i
- c) zatwierdzony program obejmuje zobowiązania, których to dotyczy.

Na warunkach określonych w punktach a) i b) można zezwolić na przekształcenie zobowiązania rolno-środowiskowego w zobowiązanie dotyczące zalesiania gruntów rolnych zgodnie z artykułem 31 rozporządzenia Rady. Zobowiązanie rolno-środowiskowe wygasa, przy czym zwrot wydatków nie jest wymagany.

2. Państwa członkowskie mogą postanowić dostosowanie zobowiązań podczas okresu ważności zobowiązań pod warunkiem, że:

- a) zatwierdzony program określa zakres takiego dostosowania,
- i
- b) dostosowanie jest należycie uzasadnione z uwzględnieniem celów przedsięwzięcia.

DZIAŁ 7**Poprawa przetwórstwa i wprowadzania na rynek produktów rolniczych***Artykuł 21*

Kwalifikujące się wydatki mogą obejmować:

- a) budowę i zakup majątku nieruchomego z wyjątkiem zakupu gruntów;
- b) nowe maszyny i sprzęt włącznie z oprogramowaniem komputerowym;
- c) koszty ogólne, takie jak opłaty za usługi architektoniczne, inżynierskie i doradcze, badania wykonalności, zakup patentów i licencji, dodatkowe w stosunku do wydatków, o których mowa w punktach a) i b) i nie przekraczające 11% tych wydatków.

Artykuł 22

1. Dla celów artykułu 26 ustęp 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999, istnienie zwykłych rynkowych możliwości zbytu oceniane jest na odpowiednim poziomie z uwagi na:

- a) produkty, o które chodzi,
- b) rodzaje inwestycji;
- d) istniejący i przewidywany potencjał.

2. Uwzględnia się wszelkie ograniczenia produkcji lub limity wsparcia ze strony Wspólnoty w ramach wspólnych organizacji rynków.

Artykuł 23

W najbardziej oddalonych regionach wsparcie może być przyznane na inwestycje w przetwórstwie lub wprowadzaniu na rynek produktów pochodzących z krajów trzecich pod warunkiem, że przetworzone produkty przeznaczone są na rynek danego regionu. Dal celów zgodności z tym warunkiem wsparcie jest ograniczone do zdolności przetwórczych, odpowiadającym potrzebom regionu pod warunkiem, że zdolności przetwórcze nie przekraczają potrzeb regionu.

DZIAŁ 7

Leśnictwo

Artykuł 24

Ze wsparcia przewidzianego w artykule 29 ustęp 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 wykluczone są lasy:

- a) lasy lub grunty zalesione przez władze centralne lub regionalne lub przez przedsiębiorstwa państwowe,
- b) lasy i inne zalesione grunty będące własnością skarbu państwa,
- c) lasy będące własnością osób prawnych, których co najmniej 50% kapitału należy do jednej z instytucji, o których mowa w punktach a) i b).

Artykuł 25

Grunty rolne kwalifikujące się do uzyskania wsparcia na zalesienie zgodnie z artykułem 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 są określane przez państwo członkowskie i obejmują w szczególności grunty orne, użytki zielone, stałe pastwiska oraz grunty używane pod uprawy trwałe, gdzie gospodarowanie odbywa się w sposób stały.

Artykuł 26

1. Dla celów drugiego akapitu artykułu 31 ustęp 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 określenie "rolnik" oznacza osobę, która poświęca zasadniczą część swojego czasu pracy na działalność rolniczą i uzyskuje z niej znaczną część swoich dochodów według szczegółowych kryteriów, które określa państwo członkowskie.

2. Dla celów artykułu 31 ustęp 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 określenie "gatunki szybko rosnące uprawiane w krótkim okresie czasu" oznacza gatunki, dla których czas rotacji (odstęp czasu oddzielający dwa wyreby w tym samym miejscu) jest krótszy niż 15 lat.

Artykuł 27

1. Wsparcie przewidziane w artykule 32 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 nie może być przyznawane w stosunku do obszarów, dla których przyznane zostało wsparcie przewidziane w artykule 31 tego rozporządzenia.

2. Płatności mające na celu utrzymanie przecinek przeciwogniowych poprzez środki o charakterze rolniczym zgodnie z artykułem 32 ustęp 1 nie są przyznawane dla obszarów, które są przedmiotem wsparcia rolno-środowiskowego.

Winną być zgodne ze wszelkimi ograniczeniami produkcji lub limitami wsparcia ze strony Wspólnoty w ramach wspólnych organizacji rynków i uwzględniać płatności dokonane w ramach wspólnych organizacji rynków.

DZIAŁ 7

Zasady wspólne dla większej liczby środków

Artykuł 28

Dla celów rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 i niniejszego rozporządzenia określenie “zwykle stosowane dobre praktyki gospodarowania” oznacza standardy gospodarowania, których racjonalnie postępujący rolnik przestrzegałby w danym regionie.

Państwa członkowskie ustalają sprawdzalne standardy w swoich planach rozwoju wsi. W każdym przypadku standardy te winny prowadzić do przestrzegania ogólnych obowiązujących wymogów środowiskowych.

Artykuł 29

1. Gdy podczas okresu ważności zobowiązania podjętego jako warunek przyznania wsparcia beneficjent przekazuje całość lub część swojego gospodarstwa innej osobie, ta ostatnia może przejąć zobowiązanie na pozostały okres. Jeśli to nie następuje, beneficjent zwraca przyznane mu wsparcie.

Państwa członkowskie mogą nie wymagać tego zwrotu, jeśli w przypadku ostatecznego zaprzestania działalności rolniczej przez beneficjenta, który wypełnił już znaczną część swojego zobowiązania, przejęcie zobowiązania przez następcę okazuje się niewykonalne.

Państwa członkowskie mogą podjąć szczególne środki w przypadku niewielkich zmian w sytuacji gospodarstwa, aby zapobiec sytuacji, w której zastosowanie przepisu pierwszego akapitu doprowadziłoby do niewłaściwych skutków z punktu widzenia podjętego zobowiązania.

2. Gdy podczas okresu ważności zobowiązania podjętego jako warunek przyznania wsparcia beneficjent zwiększa powierzchnię swojego gospodarstwa, państwa członkowskie mogą postanowić:

a) rozszerzenie zobowiązania o dodatkową powierzchnię na pozostały okres ważności zobowiązania pod warunkiem, że rozszerzenie to:

i) stanowi niekwestionowaną korzyść dla danego środka,

ii) jest uzasadnione ze względu na rodzaj zobowiązania, długość pozostającego okresu i wielkości dodatkowej powierzchni, która musi być znacznie mniejsza niż powierzchnia początkowa lub nie większa niż dwa hektary,

i

iii) nie zmniejsza skuteczności weryfikacji zgodności z warunkami przyznania wsparcia,

lub

b) zastąpienie pierwotnego zobowiązania beneficjenta nowym zobowiązaniem w stosunku do całej powierzchni na warunkach co najmniej równie surowych, jak warunki pierwotnego zobowiązania

Punkt b) stosuje się również w przypadkach, w których powierzchnia objęta zobowiązaniem jest rozszerzana w ramach gospodarstwa.

3. Jeśli beneficjent nie jest w stanie nadal wypełniać podjętego zobowiązania ze względu na fakt, że gospodarstwo jest przedmiotem nowego podziału działek lub innych działań władz państwowych związanych ze scalaniem gruntów, państwa członkowskie podejmują środki konieczne dla umożliwienia dostosowania zobowiązania do nowej sytuacji gospodarstwa. Jeśli dostosowanie takie okazuje się niemożliwe, zobowiązanie traci ważność, a zwrot nie jest wymagany w stosunku do okresu w którym zobowiązanie było ważne.

Artykuł 30

1. Z zastrzeżeniem rzeczywistych okoliczności, które należy uwzględnić w indywidualnych przypadkach, państwa członkowskie mogą uznać w szczególności następujące kategorie *force majeure* (“siły wyższej”):

- a) zgon rolnika;
- b) długoterminowa niezdolność rolnika do wykonywania zawodu;
- c) wywłaszczenie dużej części gospodarstwa, jeśli wywłaszczenie to nie mogło być przewidziane w dniu podjęcia zobowiązania;
- d) klęska żywiołowa poważnie dotykająca grunty rolne gospodarstwa;
- e) wypadek powodujący zniszczenie budynków dla zwierząt w gospodarstwie;
- f) epizooocja dotykająca część lub całość należącego do rolnika pogłowa.

Państwa członkowskie informują Komisję o kategoriach, które uznają za *force majeure*.

2. Przypadki *force majeure* wraz odpowiednimi dowodami zadowalającymi właściwe władze winny być przedłożone na piśmie właściwej władzy w ciągu 10 dni roboczych od dnia, w którym rolnik jest wstanie dokonać tej czynności.

ROZDZIAŁ III

ZASADY OGÓLNE, PRZEPISY FINANSOWE I ADMINISTRACYJNE

DZIAŁ 1

Zasady ogólne

Artykuł 31

1. Dla celów stosowania drugiego podpunktu artykułu 37 ustęp 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 stosują się kryteria opisane w ustępach 2 i 3 niniejszego artykułu.
2. Środki środowiskowe wdrażane w ramach wspólnych organizacji rynków, w ramach środków jakości produktów rolniczych i środków zdrowotnych lub w ramach środków rozwoju wsi innych niż wsparcie rolno-środowiskowe nie wykluczają wsparcia rolno-środowiskowego na tą samą produkcję pod warunkiem, że wsparcie to stanowi uzupełnienie tych środków i jest z nimi zgodne.

W tym kontekście:

- a) środki rolno-środowiskowe na gruntach odłogowanych zgodnie z artykułem 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1251/1999¹ kwalifikują się do uzyskania wsparcia, jedynie jeśli zobowiązania wykraczają poza właściwe środki rolno-środowiskowe, o których mowa w artykule 6 ustęp 2 niniejszego rozporządzenia;
- b) w przypadku ekstensyfikacji produkcji bydła, pomoc uwzględnia płatności z tytułu ekstensyfikacji dokonywane zgodnie z artykułem 13 rozporządzenia Rady (WE) nr 1254/1999².
- c) w przypadku wsparcia dla obszarów o niekorzystnych warunkach i wsparcia na ograniczenia środowiskowe zobowiązania rolno-środowiskowe uwzględniają warunki ustalone dla wsparcia w odniesieniu do danych obszarów.

W przypadku takiego połączenia poziom wsparcia uwzględnia utracony dochód i koszty dodatkowe wynikające z połączenia.

W żadnym przypadku to samo zobowiązanie nie może przedmiotem płatności jednocześnie w ramach wsparcia rolno-środowiskowego i w ramach innego programu pomocy wspólnotowej.

¹ Dz. Urz. L 160, 26.06.1999, str. 1.

² Dz. Urz. L 160, 26.06.1999, str. 21.

3. Wszelkie wyjątki, o których mowa w akapicie pierwszym drugiego podpunktu artykułu 37 ustęp 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 są przedmiotem propozycji państw członkowskich w planach rozwoju wsi.

Artykuł 32

Płatności w ramach środków rozwoju wsi są dokonywane w pełni na rzecz beneficjentów.

DZIAŁ 2

Programowanie

Artykuł 33

1. Plany rozwoju wsi są przedkładane zgodnie z artykułem 43 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 i ze szczegółowymi wymogami ustalonymi w załączniku do niniejszego rozporządzenia.
2. Zatwierdzenie zgodne z artykułem 44 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 określa ogólną kwotę wspólnotowego wsparcia.
3. Zatwierdzenie może obejmować pomoc państwa przeznaczoną do zapewnienia dodatkowego finansowania środków rozwoju wsi, jedynie jeśli pomoc państwa jest określona zgodnie z punktem 16 załącznika.
4. Państwa członkowskie udostępniają publicznie programy rozwoju wsi.

Artykuł 34

Jeśli środki rozwoju wsi są przedstawiane w formie ogólnych rozporządzeń ramowych, plany winny zawierać odpowiednie odniesienie do tych rozporządzeń.

W takiej sytuacji wymogi artykułu 33 winny być całkowicie spełnione.

Artykuł 35

1. Poprawki wnoszone do programów rozwoju wsi winny być należycie uzasadnione w szczególności w oparciu o następujące informacje:
  - a) powody i trudności we wdrażaniu, jeśli takie występują, uzasadniające dostosowanie dokumentów programowych;
  - b) oczekiwane wyniki poprawki;
  - c) wpływ na finansowanie i weryfikację zobowiązań.
2. Komisja zgodnie z procedurą ustaloną w artykule 50 ustęp 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 zatwierdza poprawki wnoszone do programów rozwoju wsi:
  - a) wpływające na priorytety;
  - b) zmieniające zasadniczo charakterystykę środków wsparcia podaną w załączniku, włącznie ze zmianami poziomu wkładu Wspólnoty;
  - c) zmieniające ogólną kwotę wspólnotowego wsparcia;
  - d) zmieniające przydział funduszy na jakikolwiek środek o więcej niż 25% w stosunku do kwoty zapewnionej w danym roku na dany środek lub o więcej niż 5% w stosunku do ogólnej kwoty przewidzianej na dany rok w zależności od tego, która z tych kwot jest większa, przy czym wyliczeń dokonuje się na podstawie zatwierdzonego przez Komisję programu rozwoju wsi;

e) zmieniające dodatkowe finansowanie w ramach pomocy państwa jakiegokolwiek środka o więcej niż 25% w stosunku do kwoty zapewnionej w danym roku na dany środek lub o więcej niż 5% w stosunku do ogólnej kwoty przewidzianej na dany rok w zależności od tego, która z tych kwot jest większa, przy czym wyliczeń dokonuje się na podstawie zatwierdzonego przez Komisję programu rozwoju wsi.

Poprawki przedkładane są Komisji jako jedna propozycja na program rocznie.

O wszelkich innych poprawkach Komisja jest informowana co najmniej dwa miesiące przed ich wejściem w życie.

3. W razie konieczności programy rozwoju wsi podlegają rewizji zgodnie z późniejszymi zmianami prawodawstwa Wspólnoty. Drugie zdanie ustępu 2 nie stosuje się do tych rewizji.

DZIAŁ 3

Środki dodatkowe i inicjatywy Wspólnoty

Artykuł 36

Zgodnie z artykułem 45 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 zakres pomocy z Sekcji Gwarancji EAGGF na środki podejmowane w ramach inicjatywy Wspólnoty na rzecz rozwoju wsi jest rozszerzony na całą Wspólnotę, a jej finansowanie jest rozszerzone na środki kwalifikujące się w na podstawie rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1261/1999¹ i (WE) nr 1262/1999².

DZIAŁ 4

Przepisy finansowe

Artykuł 37

1. Państwa członkowskie przedkładają Komisji nie później niż 30 września każdego roku odnośnie do każdego programu rozwoju wsi:

a) zestawienie wydatków poniesionych podczas bieżącego roku finansowego oraz wydatków pozostających do wydatkowania do końca bieżącego roku finansowego

i

b) poprawione prognozy wydatków na następne lata finansowe do końca danego okresu programowego zgodnie z przydziałem dla każdego państwa członkowskiego.

2. Z zastrzeżeniem ogólnych zasad przyjętych w zakresie dyscypliny budżetowej, jeśli informacje, które państwa członkowskie są obowiązane przekazywać Komisji zgodnie z ustępem 1 są niekompletne lub termin i przedstawienia jest niedotrzymany, Komisja zimniejsza zaliczki w chwili zapisywania w rachunkach wydatków rolnych okresowo i według stałej stawki.

Artykuł 38

W miesiącu następującym po decyzji zatwierdzającej dany program rozwoju wsi agencje płatnicze mogą zapisać w rachunkach wydatków zaliczkę nie przekraczającą 12,5% średniego rocznego budżet całkowitego przydziału ze strony Wspólnoty przewidzianego w danym programie.

Zaliczkę stanowią środki obrotowe, które w zasadzie mogą być odzyskane dopiero na zakończenie okresu programowego w odniesieniu do każdego programu rozwoju wsi.

¹ Dz. Urz. L 161, 26.06.1999, str. 43.

² Dz. Urz. L 161, 26.06.1999, str. 48.

Artykuł 39

1. W stosunku do każdego państwa członkowskiego wydatki deklarowane na dany rok finansowy są finansowane w granicach sum notyfikowanych Komisji na podstawie punktu b) artykułu 37 ustęp 1, które są pokryte przydziałami zapisanymi w budżecie na dany rok finansowy.

2. Jeśli wydatki rzeczywiście poniesione przez państwo członkowskie w danym roku finansowym przekraczają sumy notyfikowane zgodnie z punktem b) artykułu 37 ustęp 1, sumy przekraczające wydatki w danym roku finansowym są zapisywane w rachunkach w sposób proporcjonalny w granicach przydziałów pozostających do dyspozycji po zwrocie wydatków poniesionych przez inne państwa członkowskie.

3. Jeśli wydatki rzeczywiście poniesione przez państwo członkowskie w danym roku finansowym są mniejsze niż 75% sum, o których mowa w ustępie 1, wydatki, które mają być uznane na następny rok finansowy są zmniejszane o jedną trzecią różnicy pomiędzy tym progiem a rzeczywistymi wydatkami poniesionymi podczas danego roku finansowego.

Zmniejszenie to nie jest uwzględniane przy ustalaniu rzeczywistych wydatków w roku finansowym następującym po roku, w którym zmniejszenie zostało zastosowane.

4. Ustęp 1 nie stosuje się do pierwszej deklaracji wydatków w ramach programu rozwoju wsi.

Artykuł 40

Udział w finansowaniu ocen w państwach członkowskich zgodnie z artykułem 49 ustęp 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 stosuje się do ocen, które rzeczywiście przyczyniają się do oceny na poziomie Wspólnoty dzięki ich zakresowi, a w szczególności poprzez ich odpowiedzi na kwestionariusze oceniające i ich jakość.

DZIAŁ 5**Monitorowanie i ocena***Artykuł 41*

Zgodnie z artykułem 48 ustęp 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 roczne raporty z postępów są przedkładane Komisji do 30 kwietnia każdego roku i obejmują poprzedni rok kalendarzowy. Każdy raport z postępów zawiera następujące informacje:

a) wszelkie zmiany ogólnych warunków dotyczących wdrażania środka, a szczególności wszelkie znaczące trendy społeczno-ekonomiczne lub zmiany polityki krajowej, regionalnej lub sektorowej;

b) postępy w realizacji środków i priorytetów w odniesieniu do ich operacyjnych i specjalnych celów wyrażone w postaci wskaźników ilościowych;

c) działania podjęte przez organ zarządzający i komitet monitorujący, jeśli taki istnieje, w celu zapewnienia wysokiej jakości i skuteczności wdrażania, a w szczególności:

i) środki monitorowania, kontrola finansowa i ocena, włącznie z procedurami gromadzenia danych,

ii) wykaz głównych problemów napotkanych w zarządzaniu środkiem i wszelkie podjęte kroki;

d) środki podjęte w celu zapewnienia kompatybilności z różnymi działaniami polityki Wspólnoty.

Wskaźniki, o których mowa w punkcie b) powinny być zgodne w miarę możliwości z zaleceniami dotyczącymi wspólnych wskaźników przekazywanych Komisji. Jeśli dodatkowe wskaźniki potrzebne są do skutecznego monitorowania postępów w osiąganiu celów zawartych w programach rozwoju wsi, należy je również dołączyć.

Artykuł 42

1. Oceny wykonywane są przez niezależne instytucje oceniające zgodnie z uznanymi praktykami oceny.

2. Oceny stanowią w szczególności odpowiedzi na wspólne kwestionariusze oceniające sporządzone przez Komisję we współpracy z państwami członkowskim, zaopatrzone z zasady w kryteria i wskaźniki dotyczące osiągnięć.

3. Organ odpowiedzialny za zarządzanie programem rozwoju wsi gromadzi odpowiednie zasoby potrzebne do wykonania ocen, wykorzystania wyników monitorowania, uzupełnione w razie konieczności dodatkowymi informacjami.

Artykuł 43

1. Ocena *ex ante* polega na analizie odchyłań, braków i możliwości bieżącej sytuacji i ocenie zgodność proponowanej strategii z sytuacją i celami, a także dokonaniu przeglądu spraw poruszonych we wspólnym kwestionariuszu oceniającym. Obejmuje ocenę oczekiwanego oddziaływania wybranych priorytetowych działań i określa ilościowo ich cele, jeśli jest to możliwe. Polega również na sprawdzeniu zaproponowanych rozwiązań wdrożeniowych i zgodności ze wspólną polityką rolną i innymi działaniami polityki.

2. Ocena *ex ante* należy do zakresu zadań organów opracowujących plan rozwoju wsi i stanowi jego część.

Artykuł 44

1. Ocena średniokresowa i ocena *ex post* dotyczą szczegółowych aspektów danego programu rozwoju wsi i odpowiednich punktów kwestionariuszy oceniających na poziomie Wspólnoty. Te ostatnie obejmują warunki życia i strukturę ludności wiejskiej, zatrudnienie i dochody z działalności gospodarstw lub z działalności poza gospodarstwem, struktury rolne towary rolne, jakość, konkurencyjność, zasoby leśne i sprawy środowiskowe. Jeśli dane pytanie wspólnego kwestionariusza oceniającego jest uznawane za niewłaściwe w stosunku do danego programu rozwoju wsi, fakt ten należy uzasadnić.

2. Ocena średniokresowa, odnosząc się do kwestionariusza oceniającego, polega w szczególności na zbadaniu wstępnych osiągnięć, ich rzeczowości i zgodności z programem rozwoju wsi oraz stopnia, w jakim cele zostały osiągnięte. Obejmuje również ocenę wykorzystania środków finansowych oraz monitorowania i wdrażania.

Ocena *ex post*, odnosząc się do kwestionariusza oceniającego, polega w szczególności na zbadaniu wykorzystania środków finansowych oraz efektywności i skuteczności pomocy i jej oddziaływania, wyciąga także wnioski dotyczące polityki rozwoju wsi, włącznie z jej wkładem do wspólnej polityki rolnej.

3. Ocena średniokresowa i ocena *ex post* są dokonywane w porozumieniu z Komisją pod odpowiedzialnością organu zarządzającego programem rozwoju wsi.

4. Jakość poszczególnych ocen jest przedmiotem oceny ze strony organu zarządzającego programem rozwoju wsi, komitet monitorujący, jeśli taki istnieje, oraz przez Komisję z wykorzystaniem uznanych metod. Wyniki ocen są dostępne publicznie.

Artykuł 45

1. raport z oceny średniokresowej jest przekazywany Komisji do 31 grudnia 2003 r.. Organ odpowiedzialny za zarządzanie programem rozwoju wsi informuje Komisję w raporcie z oceny o zastosowaniu się do zaleceń. Komisja przygotowuje syntezę na szczeblu Wspólnoty po otrzymaniu poszczególnych raportów z oceny. W razie potrzeby ocena średniokresowa jest uaktualniana do 31 grudnia 2005 r.

2. Raport z oceny *ex post* przekazywany jest Komisji nie później niż dwa lata od zakończenia okresu programowego. W ciągu trzech lat od zakończenia okresu programowego i po otrzymaniu poszczególnych raportów z oceny Komisja przygotowuje syntezę na szczeblu Wspólnoty.

3. Raporty z oceny zawierają wyjaśnienie zastosowanych metodologii, włącznie z ich wpływem na jakość danych i wyników. Obejmują one opis kontekstu i zawartości programu, informacje finansowe, odpowiedzi wraz z użytymi wskaźnikami na wspólny kwestionariusz oceniający i na kwestionariusze opracowane na poziomie krajowym i regionalnym, a także wnioski i zalecenia.

Ich struktura winna stosować się w miarę możliwości do zaleceń dotyczący struktury raportów oceniających, których udziela Komisja.

DZIAŁ 6

Wnioski, kontrole i sankcje

Artykuł 46

1. Wnioski o przyznanie wsparcia na rozwój wsi dotyczące obszarów lub zwierząt, które składane są oddzielnie od wniosków o pomoc na podstawie artykułu 4 rozporządzenia (EWG) nr 3887/92, wskazują wszystkie obszary i zwierzęta należące do danego gospodarstwa, właściwe dla potrzeb kontroli wniosków w ramach danego środka, włącznie z tymi, dla których nie wnioskuje się o wsparcie.
2. W przypadkach, w których środki rozwoju wsi dotyczą obszarów, winny się one odnosić do pojedynczo określonych działek. Podczas okresu ważności zobowiązania działki, których dotyczy wsparcie nie mogą być przedmiotem wymiany, o ile program rozwoju wsi nie stanowi inaczej.
3. W przypadkach, w których wniosek o płatność jest zawarty we wniosku o pomoc na obszar w ramach zintegrowanego systemu kontroli, państwo członkowskie zapewni, aby działki, dla których wnioskuje się o wsparcie na rozwój wsi były przedmiotem odrębnych deklaracji we wniosku o pomoc na obszar w ramach zintegrowanego systemu kontroli.
4. Grunty i zwierzęta winny być zidentyfikowane zgodnie z artykułami 4 i 5 rozporządzenia (EWG) nr 3508/92.

Artykuł 47

1. Wstępne wnioski o udział w systemie i kolejne wnioski o płatności są sprawdzane w sposób zapewniający rzeczywistą weryfikację i zgodność z warunkami przyznawania pomocy. Zgodnie z rodzajem danego środka wsparcia państwa członkowskie określają systemy i sposoby ich weryfikacji, a także osoby podlegające kontrolom. We właściwych przypadkach państwa członkowskie wykorzystują zintegrowany system zarządzania i kontroli ustanowiony rozporządzeniem (EWG) nr 3508/92.
  2. Weryfikacje przeprowadzane są poprzez kontrole administracyjne i kontrole na miejscu.
  3. Kontrole administracyjne winny być wyczerpujące i obejmować kontrole przeciwstawne między innymi - we wszystkich właściwych przypadkach - wobec danych pochodzących ze zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli w odniesieniu do gruntów i zwierząt objętych danym środkiem wsparcia w celu uniknięcia wszelkich nieuzasadnionych płatności pomocy. Kontrolowana jest również zgodność ze zobowiązaniami długoterminowymi.
  4. Kontrole na miejscu dokonywane są zgodnie z artykułami 6 i 7 rozporządzenia (EWG) nr 3887/92. Obejmują one co najmniej 5% beneficjentów rocznie w odniesieniu do wszystkich typów środków rozwoju wsi określonych w programach.
- Kontrole na miejscu są rozkładane w ciągu roku zgodnie z analizą ryzyka przedstawioną dla każdego środka rozwoju wsi. Wszystkie zobowiązania i obowiązki beneficjenta, które mogą być sprawdzone podczas wizytacji, są przedmiotem kontroli.

Artykuł 48

1. Artykuł 9 ustęp 1 i 2 rozporządzenia (EWG) nr 3887/92 stosuje się do wsparcia przyznawanego na podstawie powierzchni, a artykuł 10 ustęp 2, 3, 7, 11 i 12 tego rozporządzenia stosuje się do wsparcia przyznawanego na podstawie liczby zwierząt.

Ponadto artykuły 11 ustęp 1 punkt a), 12, 13 i 14 rozporządzenia (EWG) nr 3887/92 stosują się do obydwu typów wsparcia.

2. Państwa członkowskie określają system kar nakładanych w przypadkach złamania podjętych zobowiązań oraz przepisy stosujące się w takich przypadkach, a także podejmują wszelkie kroki niezbędne dla funkcjonowania systemu. Kary te winny być skuteczne, współmierne z ich celami mieć odpowiednio zniechęcające skutki.

3. W przypadku wykrycia fałszywej deklaracji jako skutku poważnego zaniedbania zainteresowany beneficjent zostaje wykluczony ze wszystkich środków rozwoju wsi objętych odpowiednim rozdziałem rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 na dany rok kalendarzowy. W przypadku fałszywej deklaracji dokonanej w sposób zamierzony wykluczenie dotyczy również kolejnego roku. Kara ta stosuje się z zastrzeżeniem innych kar przewidzianych w przepisach krajowych.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 49

1. rozporządzenia (EWG) nr 2084/80, (EWG) nr 220/91, (WE) nr 860/94, (WE) nr 1025/94, (WE) nr 1054/94, (WE) nr 1282/94, (WE) nr 1404/04, (WE) nr 1682/94, (WE) nr 1844/94, (WE) nr 746/96, a także decyzje Komisji 92/522/EWG i 94/173/WE zostają niniejszym uchylone.

2. Rozporządzenia i decyzje uchylone w ustępie 1 są nadal stosowane do działań zatwierdzonych przez Komisję przed 1 stycznia 2000 r. na podstawie rozporządzeń, o których mowa w artykule 55 ustęp 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999.

Artykuł 50

Niniejsze Rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia od jego publikacji w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Stosuje się ono do wsparcia wspólnotowego od 1 stycznia 2000 r.

Niniejsze Rozporządzenie obowiązuje w całej rozciągłości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, 23 lipca 1999.

W imieniu Komisji
Franz FISCHLER
Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

PLANY ROZWOJU WSI

1. Tytuł planu rozwoju wsi.**2. Państwo członkowskie i region administracyjny (jeśli dotyczy).****3. 1. Obszar geograficzny objęty planem.****2. Regiony sklasyfikowane w ramach Celów 1 i 2.**

Artykuł 40 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999

Określić:

- Regiony należące do Celu 1 i regiony należące do Celu 1 w sytuacji przejściowej. Stosuje się to wyłącznie do środków towarzyszących (wcześniejsza emerytura, płatności kompensacyjne, środki rolno-środowiskowe i zalesianie gruntów rolnych na podstawie artykułu 31 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999);

- Regiony należące do Celu 2. Stosuje się to do:

1) Środków towarzyszących,

2) Innych środków, które nie stanowią części programowania w ramach Celu 2.

4. Planowanie na odpowiednim obszarze geograficznym.

Artykuł 41 ustęp 2 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

Jeśli wyjątkowo więcej niż jeden plan rozwoju wsi będzie stosowany w regionie, wskazać:

- wszystkie właściwe plany;

- dlaczego nie jest możliwe połączenie środków w jednym planie;

- relacje pomiędzy środkami w ramach różnych planów i szczegóły dotyczące sposobów zapewnienia kompatybilności i zgodności pomiędzy poszczególnymi planami.

5. Ilościowy opis bieżącej sytuacji.

Artykuł 43 ustęp 1 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

1. Opis bieżącej sytuacji

Opisać, używając danych ilościowych, bieżącą sytuację obszaru geograficznego z podkreśleniem silnych stron, odchyleń, braków i potencjału w zakresie rozwoju wsi. Opis ten dotyczy sektora rolnego i leśnego (włącznie z rodzajem i zakresem trudności w gospodarowaniu na obszarach o niekorzystnych warunkach), gospodarki wiejskiej, sytuacji demograficznej, zasobów ludzkich i zatrudnienia oraz stanu środowiska naturalnego.

2. Oddziaływanie poprzedniego okresu programowego

Opisać oddziaływanie środków finansowych udostępnionych w ramach EAGGF w odniesieniu do rozwoju wsi w ramach poprzedniego okresu programowego i w ramach środków towarzyszących od roku 1992. Przedstawić wyniki oceny.

3. *Inne informacje*

W odpowiednich przypadkach rozszerzyć opis o środki uzupełniające wspólnotowe środki rozwoju wsi i środki towarzyszące, które oddziaływały na dany obszar objęty programem.

6. Opis proponowanej strategii, jej celów przedstawionych ilościowo, wybranych priorytetów rozwoju wsi i objętego nimi obszaru geograficznego.

Artykuł 43 ustęp 1 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

1. *Proponowana strategia, cele przedstawione ilościowo, wybrane priorytety*

Odnosnie do zidentyfikowanych silnych stron, odchyleń, braków i potencjału danego obszaru opisać w szczególności:

- priorytetowe działania,
- odpowiednią strategię osiągania celów,
- cele operacyjne i oczekiwane oddziaływanie, ujęte ilościowo, jeśli jest to możliwe, w tym także z punktu widzenia monitorowania i oceny,
- zakres, w jakim strategia uwzględnia specyfikę danego obszaru,
- sposób zastosowania podejścia zintegrowanego,
- zakres, w jakim strategia uwzględnia włączenie kobiet i mężczyzn,
- zakres, w jakim strategia uwzględnia wszystkie odpowiednie obowiązki wynikające z polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym i krajowym, włącznie z tymi, które dotyczą zrównoważonego rozwoju, jakości i zużycia wody, zachowania różnorodności biologicznej, w tym zachowania pewnych gatunków roślin w gospodarstwach i globalnego ocieplenia.

2. *Opis innych środków i ich wyników*

Dodatkowo opis przedstawia w odpowiednich przypadkach środki podjęte poza gospodarstwem w ramach planu rozwoju wsi (inne środki wspólnotowe lub krajowe, takie jak obowiązkowe zasady, kodeksy praktyk i środki pomocy państwa) oraz zakres zaspokojenia przez nie zidentyfikowanych potrzeb.

3. *Obszary objęte specjalnymi środkami lokalnymi*

Opisać w odniesieniu do środków określonych w punkcie 8, które nie są stosowane w całym regionie wskazanym w punkcie 3, strefę ich stosowania.

Uwzględnić w szczególności:

- przyjętą listę obszarów o niekorzystnych warunkach na danym obszarze,
- wszelkie zmiany listy obszarów o niekorzystnych warunkach wraz z odpowiednim uzasadnieniem (Artykuł 55 ustęp 4 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999),
- obszary objęte ograniczeniami środowiskowymi wraz z odpowiednim uzasadnieniem.

4. *Harmonogram i rozpoczęcie działań*

Proponowany harmonogram wdrażania różnych środków, oczekiwane rozpoczęcie i czas wdrażania (zob. także punkt 8).

7. Ocena ukazująca oczekiwane oddziaływanie gospodarcze, środowiskowe i społeczne.

Artykuł 43 ustęp 1 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

Szczegółowe informacje zgodne z artykułem 43 [rozporządzenia (WE) nr 1257/1999].

8. Orientacyjna globalna tabela finansowa.

Artykuł 43 ustęp 1 czwarty akapit rozporządzenia (WE) nr 1257/1999

Tabela planowania finansowego: programy rozwoju wsi

(w milionach euro)

	Rok 1		Rok 2...		...Rok 7		Razem	
	Koszt całkowity lub publiczny ¹	Wkład UE ²	Koszt całkowity lub publiczny ¹	Wkład UE ²	Koszt całkowity lub publiczny ¹	Wkład UE ²	Koszt całkowity lub publiczny ¹	Wkład UE ²
Priorytet A... Cel A1 Cel A2... ...Cel An								
Razem A								
Priorytet B... Cel B1 Cel B2... ...Cel Bn								
Razem B								
Priorytet N... Cel N1 Cel N2... ...Cel Nn								
Razem N								
Program:								

Fundusze Sekcji Gwarancji EAGGF na środki promocji dostosowania i rozwoju obszarów wiejskich (Artykuł 33 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999) na obszarach (wiejskich) Celu 2: mln euro (% sumy art. 33)

¹ Kolumna ta dotyczy prognozy wydatków (wyrażonych jako koszt całkowity lub publiczny) przedstawionych orientacyjnie.

² Kolumna ta dotyczy udziału Wspólnoty dla każdego środka. Udział Wspólnoty dotyczący realizowanych wydatków oblicza się zgodnie ze stawkami i na warunkach określonych dla każdego środka w programie.

Uwaga: Jeśli ten sam środek należy do więcej niż jednego priorytetu, wówczas dla celów zarządzania finansowego państwa członkowskie dostarczają dodatkową tabelę zbiorczą dla wszystkich wydatków związanych z tym środkiem. Dodatkowa tabela ma tę samą strukturę co tabela powyższa i uwzględnia porządek wskazany na poniższej liście.

- Środki określa się w następującym porządku:

- a) inwestycje w gospodarstwach rolnych;
- b) osiedlanie się młodych rolników;
- c) szkolenia;
- d) wcześniejsza emerytura;
- e) obszary o niekorzystnych warunkach i obszary, których dotyczą ograniczenia środowiskowe;
- f) środki rolno-środowiskowe;
- g) poprawa przetwórstwa i wprowadzania na rynek produktów rolniczych;
- h) zalesianie gruntów rolnych;
- i) inne środki w sektorze leśnym;
- j) melioracja gruntów;
- k) nowy podział działek;
- l) utworzenie służb pomocniczych i zarządzających na rzecz gospodarstw;
- m) marketing produktów rolnych wysokiej jakości;
- n) podstawowe usługi dla ludności i gospodarki wiejskiej;
- o) odnawianie i rozwój miejscowości wiejskich oraz ochrona i zachowanie dziedzictwa wsi;
- p) dywersyfikacja działalności rolniczej i działalności bliskiej rolnictwu w celu zapewnienia wielorakiej działalności i alternatywnych źródeł dochodów;
- q) gospodarka zasobami wodnymi na wsi;
- r) rozwój i poprawa infrastruktury związanej z rozwojem rolnictwa;
- s) sprzyjanie działalności turystycznej i rzemieślniczej;
- t) ochrona środowiska w powiązaniu z rolnictwem, leśnictwem oraz zachowaniem krajobrazu i dobrostanem zwierząt;
- u) odnowienie rolniczego potencjału produkcyjnego zniszczonego przez klęski naturalne i wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych;
- v) inżynieria finansowa.

9. Opis środków zamierzonych w celu wdrożenia planu.

Artykuł 43 ustęp 1 piąty akapit rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

Dla każdego punktu podać:

A. Główne cechy środków wsparcia,

B. Inne elementy.

1. *Wymogi ogólne*

A. Główne cechy środków wsparcia:

- lista środków w porządku przewidzianym w rozporządzeniu (WE) nr 1257/1999;
- wskazanie artykułu lub ustępu, pod który podpada każda płatność z tytułu środków rozwoju wsi. Jeśli powołuje się dwa lub więcej artykułów płatność musi być podzielona na elementy składowe.

B. Inne elementy:

Brak

2. *Wymogi dotyczące jednego lub kilku środków*¹

A. Główne cechy:

- udział Wspólnoty w oparciu o koszt całkowity lub wydatki publiczne;
- pomoc zwiększa się i / lub zastosowane kwoty i różnice (rozdziały od I do VIII);
- wyjątki, o których mowa w artykule 37 ustęp 3 podpunkt 2 pierwszy akapit rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999;

B. Inne elementy:

- szczegóły dotyczące warunków kwalifikacji;
- kryteria wykazywania rentowności gospodarczej (rozdziały I, II i IV);
zwykle stosowane dobre praktyki gospodarowania (rozdziały V i VI);
- minimalne standardy dotyczące środowiska, higieny i dobrostanu zwierząt (rozdziały I, II i VII);
- poziom umiejętności zawodowych i wymaganych kompetencji (rozdziały I, II i IV);
- wystarczająca ocena istnienia zwykłych rynkowych możliwości zbytu dla danych produktów (rozdziały I i VII) zgodnie z artykułami 6 i 26 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999;
- opis wszystkich trwających kontraktów (z poprzedniego okresu), włącznie z warunkami finansowymi oraz stosowanymi do nich procedurami / zasadami.

3. *Informacje wymagane w odniesieniu do specjalnych środków*

Ponadto wymagane są następujące informacje o środkach według poszczególnych rozdziałów:

I. Inwestycje w gospodarstwach rolnych

A. Główne cechy:

- podstawowe sektory produkcji i rodzaje inwestycji;

B. Inne elementy:

- maksymalne limity całkowitych kwot inwestycji kwalifikujących się do uzyskania wsparcia;
- rodzaje pomocy.

---

¹ Odniesienie do rozdziałów oznaczają odniesienia do rozdziałów rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

II. Osiedlanie się młodych rolników

A. Główne cechy:

Brak.

B. Inne elementy:

- okres pozostawiony młodym rolnikom na spełnienie kryteriów w ramach dozwolonego okresu trzech lat zgodnie z artykułem 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999;
- limit wiekowy;
- warunki stosujące się do młodych rolników nie osiedlonych jako jedyni kierownicy gospodarstw lub osiedlającymi się jako członkowie stowarzyszeń lub spółdzielni, których głównym celem jest prowadzenie gospodarstwa rolnego;
- rodzaj pomocy na osiedlenie.

III. Szkolenia

A. Główne cechy:

Brak.

B. Inne elementy:

- kwalifikujące się działania i beneficjenci;
- zapewnić, aby do finansowania nie proponowano systemów i programów kształcenia w zwykłym trybie.

IV. Wcześniejsza emerytura

A. Główne cechy:

Brak.

B. Inne elementy:

- szczegółowe warunki dotyczące przekazującego, przejmującego, pracownika najemnego i zwolnionych gruntów, w szczególności użytkowania gruntów zachowywanych przez przekazującego na cele niehandlowe i okresu poprawy rentowności,
- rodzaj pomocy, włącznie z opisem systemu obliczania maksymalnych kwot współfinansowania na jedno gospodarstwo i uzasadnienie odpowiednie dla danego typu beneficjenta;
- opis krajowych systemów emerytury i wcześniejszej emerytury;
- szczegóły dotyczące okresu przyznawania pomocy.

V. Obszary o niekorzystnych warunkach i obszary, których dotyczą ograniczenia środowiskowe

A. Główne cechy:

- poziom pomocy:

1. dla płatności kompensacyjnych zgodnie z artykułem 13 punkt a) rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999: uzasadnienie zmienności kwoty pomocy w zależności od kryteriów zawartych w artykule 15 ustęp 2 rozporządzenia Rady;
2. dla płatności kompensacyjnych zgodnie z artykułem 13 punkt a) rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999: propozycje odwołania się do przepisów artykułu 15 ustęp 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 o elastycznym ustalaniu maksymalnej kwoty współfinansowania winny zawierać odpowiednie uzasadnienie. Określić w jaki sposób zapewnione zostanie przestrzeganie górnego limitu płatności kompensacyjnych w tych przypadkach i wyjaśnić procedurę administracyjną zapewniającą zgodność z maksymalną kwotą współfinansowania;
3. płatności kompensacyjnych zgodnie z artykułem 13 punkt b) rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 i artykułem 16 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999: szczegółowe wyliczenia agronomiczne wskazujące: (a) utracony dochód i koszty poniesione w wyniku ograniczeń środowiskowych, (b) założenia agronomiczne wykorzystane jako punkt odniesienia.

B. Inne elementy:

- szczegóły dotyczące warunków kwalifikacji w zakresie:

1. definicji powierzchni minimalnej;
2. opisu właściwego mechanizmu przeliczeniowego używanego w przypadku wspólnych pastwisk.

VI. Środki rolno-środowiskowe

A. Główne cechy:

- uzasadnienie przedsięwzięć z uwzględnieniem ich przewidywanego oddziaływania;
- w odniesieniu do ras zwierząt gospodarskich zagrożonych wyginięciem, wykazanie statusu zagrożenia na podstawie naukowych danych akceptowanych przez międzynarodowe organizacje uznawane za autorytety w tej dziedzinie;
- w odniesieniu do genetycznych zasobów roślinnych, wykazanie wyradzania genetycznego w oparciu o naukowe wyniki i wskaźniki występowanie rodzimych / oryginalnych (lokalnych) odmian, zróżnicowanie ich populacji i przeważające praktyki rolnicze na poziomie lokalnym;
- szczegółowe informacje dotyczące obowiązków rolników i wszystkich innych warunków zatwierdzenia, włącznie z zakresem i procedurami dostosowań trwających kontraktów;
- opis zasięgu środka ukazujący zakres stosowania zgodnie z potrzebami, stopień osiągania celów w geograficznym, sektorowym itd. ujęciu zasięgu;
- szczegółowe wyliczenia agronomiczne wskazujące: (a) utracony dochód i koszty poniesione w związku z dobrymi praktykami rolniczymi, (b) założenia agronomiczne wykorzystane jako punkt odniesienia, (c) poziom zachęty i uzasadnienie zachęty w oparciu o obiektywne kryteria;
- w odniesieniu do wszystkich przedsięwzięć rolno-środowiskowych razem, należy wskazać możliwości ich łączenia oraz zapewnić ich spójność.

B. Inne elementy:

Brak.

VII. Poprawa przetwórstwa i wprowadzania na rynek produktów rolniczych;

A. Główne cechy:

- sektory podstawowej produkcji rolniczej

B. Inne elementy:

- kryteria pozwalające na wykazanie korzyści ekonomicznych dla producentów rolnych.

VII. Leśnictwo

A. Główne cechy:

- definicje:
  - "gruntów rolnych" w odniesieniu do artykułu 25 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999;
  - "rolnika" w odniesieniu do artykułu 26 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999;
- postanowienia zapewniające, że działania te są dostosowane do warunków lokalnych i do środowiska oraz w odpowiednich przypadkach zachowujące równowagę między leśnictwem a populacją zwierząt dziko żyjących;
- umowy kontraktowe pomiędzy regionami a potencjalnymi beneficjentami w zakresie działań związanych z artykułem rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999.

B. Inne elementy:

- opis kwalifikujących się działań i beneficjentów;
- powiązanie pomiędzy proponowanymi działaniami a krajowymi / niższego szczebla programami leśnymi lub równoważnymi instrumentami;
- istnienie planów ochrony lasów zgodnie z prawodawstwem Wspólnoty dotyczącym obszarów sklasyfikowanych jako lasy wysokiego lub średniego zagrożenia pożarowego oraz zgodność proponowanych środków z tymi planami ochrony.

IX. Promowanie dostosowań i rozwoju obszarów wiejskich

A. Główne cechy:

- opis i uzasadnienie działań proponowanych w ramach każdego środka.

B. Inne elementy:

- określenie inżynierii finansowej zgodnej z ogólnymi kryteriami kwalifikacji.

10. Potrzeby w zakresie badań projektów pokazowych, szkoleń lub pomocy technicznej (w odpowiednich przypadkach).

Artykuł 43 ustęp 1 szósty akapit rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

11. Wyznaczenie właściwych władz i odpowiedzialnych organów.

Artykuł 43 ustęp 1 siódmy akapit rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

12. Przepisy zapewniające efektywne i poprawne wdrożenie planów, włącznie z monitorowaniem i oceną, definicję ilościowych wskaźników dla potrzeb oceny, rozwiązań w zakresie kontroli i sankcji oraz odpowiednia reklama.

Artykuł 43 ustęp 1 ósmy akapit rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

1. *Szczegółowe informacje na temat wdrażania artykułów od 41 do 45 [rozporządzenia (WE) nr 1257/1999] Powinny one obejmować w szczególności:*

- opis obiegu finansowego płatności pomocy dla końcowych beneficjentów,
- rozwiązania w zakresie monitorowania i oceny programu, zwłaszcza systemy i procedury gromadzenia, organizowania i koordynacji danych dotyczących wskaźników finansowych materialnych i wskaźników oddziaływania,
- rola, skład i zasady proceduralne wszelkich komitetów monitorujących,
- kodyfikacja. Kodyfikacja ta winna być zgodna z wzorem dostarczonym przez Komisję.

2. *Szczegółowe informacje na temat wdrażania artykułów od 46 do 48 [rozporządzenia (WE) nr 1257/1999]; w szczególności w odniesieniu do przestrzegania ogólnych kryteriów kwalifikacji*

Powinny być tu zawarte precyzyjne środki kontroli mające na celu weryfikację treści wniosku i przestrzegania warunków wsparcia oraz dokładne zasady nakładania kar.

13. Wyniki konsultacji i wskazanie włączonych władz i organów oraz partnerów społecznych i gospodarczych

Artykuł 43 ustęp 1 dziewiąty akapit rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

1. *Opisać:*

- partnerów gospodarczych i społecznych i inne odpowiednie instytucje krajowe, z którymi przeprowadza się konsultacje zgodnie z krajowymi zasadami i praktykami,
- władze sektora rolnego i sektora ochrony środowiska oraz instytucje, które należy włączyć w szczególności w opracowywanie, wdrażanie, monitorowanie, ocenę i rewizję środków rolno-środowiskowych i innych środków mających na celu ochronę środowiska, zapewniając w ten sposób równowagę między tymi środkami a innymi środkami rozwoju wsi.

2. *Podsumować wyniki konsultacji i wskazać zakres uwzględnienia uzyskanych opinii i rad.*

14. Równowaga pomiędzy różnymi środkami wsparcia.

Artykuł 43 ustęp 2 drugi akapit rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

1. *Opisać w odniesieniu do mocnych stron, potrzeb i potencjału:*

- równowagę pomiędzy różnymi środkami rozwoju wsi;
- zakres w jakim środki rolno-środowiskowe stosują się na całym terytorium.

2. *Opis ten odnosi się w zależności od danego przypadku do:*

- środków podjętych poza ramami rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999,
- środków podjętych lub przewidzianych w odrębnych planach rozwoju wsi.

15. Kompatybilność i zgodność.

Artykuł 37 ustęp 2 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

A. Główne cechy:

1. *Ocena kompatybilności i zgodności z:*

- innymi działaniami polityki Wspólnoty i środkami wdrażanymi w ich ramach, w szczególności z polityką konkurencji,
- innymi instrumentami w ramach wspólnej polityki rolnej, w szczególności jeśli przewidziane są wyjątki w stosunku do artykułu 37 ustęp 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999,
- innymi środkami wsparcia w ramach planu rozwoju wsi,
- ogólnymi kryteriami kwalifikacji.

2. *W odniesieniu do środków, o których mowa w artykule 33 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999, zapewnić, aby:*

- środki podejmowane na podstawie szóstego, siódmego i dziewiątego akapitu tego artykułu nie podlegały finansowaniu przez ERDF na obszarach wiejskich objętych Celem 2 i na obszarach w sytuacji przejściowej,
- środki nie wchodziły w zakres jakiegokolwiek innego środka, o którym mowa w rozdziale II rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999.

B. Inne elementy:

1. *Ocena obejmuje w szczególności rozwiązania mające na celu zapewnienie właściwej koordynacji z urzędami odpowiedzialnymi za:*

- środki rozwoju wprowadzane w ramach organizacji rynków,
- wszelkie środki rozwoju wsi przewidziane w przepisach krajowych.

16. Dodatkowa pomoc państwa.

Artykuł 52 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999.

A. Główne cechy:

Określić środki, w stosunku do których pomoc państwa mająca na celu udzielenie dodatkowego finansowania zostanie przyznana (Artykuł 52 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999). Orientacyjna tabela powinna przedstawiać sumy dodatkowego wsparcia przyznawanego w stosunku do każdego ze środków, których to dotyczy, podczas każdego roku objętego planem.

B. Inne elementy:

Brak.

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO
PROJEKTU USTAWY
RENTACH STRUKTURALNYCH
W ROLNICTWIE

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 21 października 2000 r.

Obszar Negocjacyjny: „Rolnictwo”
Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej: rozdział 7,
priorytet 7.1

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy wraz z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela)
4.	Opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 23 października 2000r.
5.	Tłumaczenia zweryfikowane następujących aktów prawa Unii Europejskiej . w wersji papierowej i elektronicznej Rozporządzenie Rady 1257/1999/WE z dnia 17 maja 1999r., dotyczące wsparcia rozwoju wsi przez Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EAGGF), zmieniające i uchylające niektóre rozporządzenia Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1750/1999 z dnia 23 lipca 1999r., ustalające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 dotyczącego wspierania rozwoju wsi ze środków Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji dla Rolnictwa (EAGGF)

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 30 października 2000 r.

Cena - 4,08zł + 22% VAT

